Ն. 5092 — 1902 ՄԱՐՏ 5 ՍԱԼԸ — 1319 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 8 — ՕՆ ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՆՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէճմուասը 20 ղշ. տան

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ ՏԸՐ

ՊՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՆԱՅԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

صاحب امتیاز: جیوه‌لکیان — ԵՒՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ — (جریدهٔ شرقیه (۱۲۹۳ سنه‌سنده تأسیس اولنمشدر

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2նճի վէ 3ւնճի սահիֆէ ղշ. 5
4ւնճի սահիֆէ սաթըրը » 3

Իտարէխանէսի Սթանպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Բաաֆֆէսի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ միւտիրը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆա միւրաճաաթ օլունա։ Մէվատտը նաշիրայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ։

ՅԷՆԻ ՌՕՄԱՆԸՄԸԶ

պիր իքի կիւնէ գատար նէշրէ միւպաշերէթ օլունաճագ տըր։

Ֆրանսանըն մէշհուր հիքեայենէվիսանընտան Ժիւլ Մարինին եսէրլէրի՝ ռօման օգույանլարճա օ տէրճէճ թագտիր օլընմըշ տըր քի, հէր հագգըը եսէր միւթէատտիտ տէֆալար թաբ օլունմըշ, վէ հէրքէսճէ թագտիրլէ օգունմըշ տըր։

Իշպու եէնի ռօմանըմըզ տախի օ գապիլտէն պիր եսէր օլուպ, օգույանլարըմըզըն մէրագընը վէ տիգգաթընը ֆէվգէլատէ թահրիք իտէճէկի շիւպհէսիզ տիր։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Պրիւքսէլտէ մալիւմաթը մէվսուգէսի օլան մէնպաատան թէէմին օլունտուղունա կէօրէ, Ժէնէրալ լօրտ Միթիւէնին մաղլուպ օլուպ էսիր թութուլմասը հավատիսինին վիւրուտունի միւթէագըպ, Ճէնուպի Աֆրիգա մուհարէպէսինէ խիթամ վէրմէք իւզրէ եէնի պիր թէվասսուտ թէշէպպիւսաթը վուգու պուլմուշ տըր։

Տիկէր թարաֆտան Պօէր մուրախխասլարը՝ Թրանսվաալ իլէ Օրանժըն իսթիգլալը իչին Ինկիլթէրա թարաֆընտան թէէմինաթը հագիգիյէ իթա օլունմատըղը թագտիրտէ հէր նէվի թէվասսութը րէտտ իտէճէքլէրինի պէյան խոյլօրլար իմիշ։

Լա Հէյտէն Բարիզէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Պօէր մուրախխասը Մ. Ֆիշըր՝ պու կիւնլէրտէ Հօլանտա րէիսը վիւքէլասը Մ. Քիւյբէր իլէ միւզաքէրէ իտէճէք տիր։ Պու միւլագաթըն՝ ագտը միւսալէհա իչին միւզաքէրաթը ճէտիտէ իճրա օլունտըղընա տաիր օլան շայիա իլէ թէալլուգի վար տըր։

Քէզալիք Լօնտրանըն «Րէյնօլտս Ծըրնըլ» կազէթասընտա օգունտըղընա կէօրէ, Ինկիլթէրա գրալը Նէտէրճէ Էտուարտ՝ Ուօլսըլըյէ՝ Թրանսվաալտա պիր մէմուրիյէթը սուլհբէրվէրանէ թէվտի իթմիշ տիր։

* *

Քէյթաունտան Լօնտրայա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Պօէր գօմանտանլարը՝ Ժէնէրալ Տըվէթի գուրթարմաղա չալըշմագ իչին գուվվէթլէրինի իքիյէ պէօլէրէք Իւմիտ Պրունըրնտա թօփլանմաղա հազըրլանըյօրլար։

* *

Իւմիտ Պրունըրնտան Լօնտրայա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Պօէր գապըլթան վէ նէֆէրաթը՝ Ժէնէրալ լօրտ Միթիւէնին սէրպէսթ պրագըլմասընը ասլա խոշնուտսըզլըգլա գարշըլամըշլար, Ժէնէրալ Տըլարէյ՝ մէրգումըն պու մուգավէմէթինէ ղալէպէ իթմէք իչին չօգ կիւճլիւք չէքմիշ տիր։

——

Միւթթէհիտէ Ամէրիգա Մէճլիսը այանընըն՝ աշըլաճագ գանալ մէսէլէսինին թէզագիրինէ մէմուր օլան գօմիսեօնը՝ 4 րէյէ գարշը 7 րէյ իլէ Նիգարագուա գանալը լէհինտէ գարար վէրմիշ տիր։

——

Բարիզտէ մէնշուր միւվուգութէն խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, Ֆրանսա րէիսը ճիւմհուրը Մ. Լուպէ՝ Րուսիայա կիթմէզտէն էվվէլ, Րուսիա՝ Ֆրանսատան պիր իսթիգրազը ճէտիտ ագտ իտէճէք վէ պու իսթիգրազը ճէտիտ՝ 16-18 միլիօն Ինկիլիզ լիրասընտան իպարէթ օլաճագ տըր։

——

Պէլճիգա գրալիչասընըն ահվալը սըհհիյէսի մուճիպը մէմնունիյէթ օլտուղը՝ Պրիւքսէլտէն պա թէլէկրաֆ խապէր վէրիլիյօր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ցօնանմահի Հիւմայունըն միւրեթթէպաթընըա իլավէթէն իքի սանտ գրուվազօր տահա ինշաար՝ իրատէի Սէնիյէ իգթիզասընտան պուլընմագտա, Պահրիյէ Նազըրը տէվլ. Հասան բաշա հազրէթլէրի իլէ պագը պաշրէյէ մէմուրլարընտան միւրէքքէպ օլարագ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլընմըշ, վէ սէֆինէլէրին Էվրօբա ինշաայէ տէսթիկէահլարընտա սըբարըշը իչին միւզաքէրաթա պաշլանմըշ տըր։

—Պուխարա Էմիրի թարաֆընտան Զաթը հազրէթը Բատիշահիյէ պիր թէլէկրաֆ չէքիլէրէք արզը թէպրիքաթ օլունտըղը կիպի, Համիտիյէ Հիճազ շըմէնտէֆէրի իչին խանէ թօփլամագ իւզրէ պիր գօմիսիօնը մախսուս թէշքիլ իտիլտիկի տախի արզ իտիլմիշ տիր։

Էվվէլճէ իմթիյազը պիր Ինկիլիզ գումբանիյասընա վէրիլմիշ օլան Հայֆա-Շամ խաթթը՝ շիմտիյէ գատար եաբըլմըշ օլան 7 քիլօմէթրօլըգ խաթթ իլէ պէրապէր հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան 155,000 լիրա մուգապիլինտէ սաթըն ալընմըշ տըր։

Հիճազ շըմէնտէֆէրի պիր թարաֆտան Պէյրութ ճիհէթինէ պիր մախրէճ պուլուր իքէն, պիր թարաֆտան տա Հայֆա-Շամ խաթթընըն հիւքիւմէթ թարաֆընտան սաթըն ալընարագ Շամ իլէ Հայֆա արասընտա տա պիր շըմէնտէֆէր խաթթը վասըթաի միւվասէլաթ օլաճագ, վէ պինաէնալէյհ Շամ իլէ Հայֆա արասընտաքի եէրլէր տախի՝ խաթթըն թէէմին իտէճէկի մէնաֆիտէն իսթիֆատէ իտէճէք տիր։

Հայֆա լիմանընտան Շամա գատար շըմէնտէֆէր խաթթը ինշաարնա պաշլանմագլա պէրապէր, Հայֆատա պիր տէ միւքէմմէլ լիման վիւճուտէ կէթիրիլիպ, էն պէօյիւք վէ էն ճէսիմ վափօրլարըն սուհուլէթլէ եանաշմալարը թէէմին օլունաճագ տըր։

Մէզքիւր գումբանիյատա պուլունաճագ օլանլար վարտա պուլուրլարըն խատամա իտէճէքլէրի ագչէ իւնէ գումբանիյա պէօլիւկ օլմագ իւզրէ իմթիյազ ֆէսխ իտիլէճէք տիր։ Սաթըն ալընաճագ կիւնէ գատար վուգու պուլաճագ մէսարիֆ պիլթէթապի շիրքէթէ աիտ օլմագ իւզրէ մուգավէլէ իտիլմիշ տիր։

Հայֆա-Շամ խաթթընըն ուտումը խաթթը ինշաիյէ նէզարէթէ իթմէք իւզրէ Պէյրութտա պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունաճագ տըր։ Պու գօմիսիօնըն րիյասէթինէ Պէյրութ վալիսի ատթուֆ. Րէշիտ պէյ հազրէթլէրի, վէ խաթթըն ճիհէթը ինշաիյէ վէ ֆէննիյէսինէ աիտ իշլէրէ պագաճագ գօմիսիօն րիյասէթինէ տէ Պասրա վալիսի սապըգը սաատ. Համտի բաշա հազրէթլէրի թային օլունմըշլար տըր։

—Նաֆիա Նազըրը բաշա հազրէթլէրի իլէ, Ինկիլթէրա սէֆիրի վէ Օսմանլը Պանգասը վէ Անատօլու շըմէնտէֆէր միւտիրի ուսումիյէրի տիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք, Զաթը հազրէթը Սատրազամի իլէ միւլագաթ էյլէմիշլէր տիր։

—Պագը միւհիմմ վէ միւսթաճէլ մէսարիֆ գարշըլըղը օլուպ, մահալլէրինէ Զիրաաթ Պանգասը շիւպէլէրինէ թէսլիմէն կէօնտէրիլմէքտէ պուլընան օրման վէ մէատին հասըլաթընըն սուրէթը գապուլինտէ պագը մահալլէր պանգա մէմուրլարընըն միւշքիլաթ չըգարտըգլարը՝ մալիւպէրաթը ճարիյէտէն անլաշըլմաղլա, միւշքիլաթը վագըանըն գալտըրըլմասը իչին իյճապ իտէնլէրէ էմիրլէր վէրիլմէսի թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինէ իշար օլունմըշ տըր։

—Տէյիրմէնլիլէր արասընտա իմթիհան իտիլէն պիր ուսուլէ կէօրէ, տէյիրմէնլէրին ահալիյէ լէրընտա պուլընան պուղտայլար՝ պունտան սօնրա պիր այտան զիյատէ անպարտա պրագըլմըյաճագ հալտէ սահիպի թարաֆընտան հէր վագըտ իչին 2 լիրա ալընաճագ տըր։

Տիւն վէ էվվէլքի կիւն Անատօլուտան Տէրսաատէթէ 25 վակօն, խանի 2500 քիլէ պուղտայ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Գասըմբաշատա տէմիրճի Սիվասլը Պայրամըն արգասընտան մէճհուլ պիրի իթթէրէք եէրէ տիւշիւրմիշ, վէ իւզէրինտէ պուլընան 15 լիրայը գապ իթմիշ տիր։ Մէճրուհըն թէտավիսինէ, գաաիլ խատէնին տէ թէհարրիսինէ պաշլանմըշ տըր։

—Գասթօրիա հէվալիսինտէ Լիքօվանի քէօյի գուրպինտէ ճումա երթէսի սապահըը պիր էշգըյա չէթէսի իլէ պիր Ժանտարմա միւֆրէզէսի արասընտա պիր միւսատէմէ վուգու պուլմուշ տըր։ Ժանտարմալար թիւֆէնկ սէսինի իշիտէրէք էշգիյայը վէ էշգըյա իւզէրինէ հիւճում էյլէմիշլէր տիր։ Պունլարտան 5ի թէլէֆ վէ 3ի մէճրուհ օլմուշ տըր։ Տիկէր էշգըյալար գաչմըշլար իսէ տէ, աքէր՝ անլէրի թաագիպ իտէրէք, րէիսլէրինի թէլէֆ էյլէմիշ տիր։

—Սէնէմ քէօյինտէ Էվանկէլիսթրա քիլիսէսի արգասընտա պուլընան խալի պիր արսատա պիր խազխանէ ինշաար իչին, Իթալիա թէբաասընտան Թօմ Փօրրիյէ մէզունիյէթ վէրիլմիշ տիր։ Մէզքիւր խազխանէ գայէթ միւքէմմէլ վէ ուֆագ ըլթատա պիր ֆապրիգա օլաճագ, վէ իչինտէ կէօրիւլէճէք, ինէք վէ եօքուշլէրտէն ալաճագը խազը թասֆիյէ իլէ սաաէ խազը խարաճագ իմիշ։ Մէզքիւր խազխանէնին ինշաաթընա պաշլանըլմըշ տըր։

—Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գօնսթան վէ զէվճէսի էվվէլքի կէճէ միւքէմմէլ պիր զիյաֆէթ վէրիպ, պունտա Ամէրիգա վէ Սըրպիա սէֆիրլէրի, Շուրաի Տէվլէթ ազասընտան Մուխթար պէյ, Օսմանլը Պանգասը միւտիրը ումումիսի Սըր Համիլթըն Լանկ վէ զէվճէսի, մարգի տը Կուրչիօլի վէ սաիրէ հազըր պուլընմըշլար տըր։ Զիյաֆէթտէն սօնրա Մատամ Գօնսթան թարաֆընտան պիր րէսէբսիօն իճրա օլունըպ, Իթալիա վէ Սրպիա սէֆիրլէրի, Միւզիգիս պէյ վէ Բանճիրի պէյ հազարաթը վէ զէվճէլէրի հազըր պուլընմըշլար տըր։

—Պէյգօզ մահքէմէսի պաշ քեաթիպինին զէվճէսի Մինէվվէր հանըմ տիւն Պէյգօզտան քէօբրիւյէ կէլէրէք Ետիք վափօրընա պինմէքտէ իքէն, թէլէֆը նէֆս իչին քէնտի քէնտիսինի տէնիզէ աթմըշ իսէ տէ, սէրհալ գուրթարըլմըշ տըր։

—Թարապեա սաքինլէրինտէն Եօւնանլը Նէրասիմօ խամինտէ պիր ինէքճինին, թէլէֆը նէֆս էյլէտիկի եազըլմըշ իտի։ Հալպու քի մէրգումըն վէֆաթը պիր գազատան իլէրի կէլմիշ տիր։ Նէրասիմօ ինէքճիլէք իլէ մէշղուլ օլուպ, օղլունը տա չալըշտըրմագ արզուսընտա պուլընմըշ իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամամըշլար։ Նէրասիմօ էվվէլքի սապահ աէօրա էնմիշ, տուվարտա օղլունըն չիֆթէսինի ասըլը կէօրմիւշ, ֆէվգէլատէ հիտտէթլէնմիշ, հէման չիֆթէյի էլէնէ ալմըշ վէ խըրըընտան եէրէ չարբմըշ տըր։ Թիւֆէնկ իքի բարչա օլմուշ իսէ տէ, աթէշ ալտըղընտան՝ չըգան գուրշուն Նէրասիմօյա իսապէթ իթմիշ, վէ մէրգումու սըրթ իւսթիւ եուվարլամըշ տըր։

—Մէսաժըրինին «Մէմֆիս» վաբօրըյլա տիւն Մ. Օպլէ՝ Մարսիլեատան, վէ թէլէկրաֆ մէմուրլարընտան Ժալեան էֆ. Սէլանիքտէն Տէրսաատէթէ կէլմիշլէր տիր։

ՄԱԼԻՅԷՃԷ ՄԻՒՀԻՄՄ ՊԻՐ ԳԱՐԱՐ

Թաշրալարճա սարֆիյաթտա պիր նիսպէթը միւթէտիլէ կէօզէտիլմէյէրէք պագը մահալլէրտէ լիւզումընտան զիյատէ բարա վէրիլմէսինէ մուգապիլ, տիկէր ճիհէթլէրէ վագթ ու զէմանըյլա թէէտիյաթտա պուլունըլամամագտա տըր։

Ախիրէն պու մէսէլէ նազարը էհէմմիյէթէ ալընարագ պագը գարարլար վէրիլմիշ օլտուղընտան, պու սէնէ սարֆիյաթ վէ թէէտիյաթտա մունթազամ պիր ուսուլէ րիայէթ իտիլէճէք, վէ պու սայէտէ մաաշաթը մէրքէզիյէ՝ հէման հէր այ վէրիլէճէկի կիպի, թէէտիյաթը սաիրէտէ տէ թէէխխիւրաթ վուգուա կէթիրիլմէմէսի միւմքին օլապիլէճէքթիր։

Պու մէսէլէ հագգընտա Մէճլիսը Խասսը Վիւքէլաճա ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, պագը մէսարիֆը միւլքիյէնին թէսվիյէսինճէ կէօրիւլէն թէէխխիւրաթըն՝ թաշրալարճա սարֆ օլունան մէպալիղին թէվզիինտէ նիսպէթ գաիտէսինէ, խանի էհէմմիյէթ միւհիմմէ թագտիմինէ հագգըյլա րիայէթ իտիլմէմէսինտէն իլէրի կէլտիկի թէհագգուգ էյլէմիշ տիր։ Մէսարիֆը մէզքիւրէ գարշըլըղը օլան իրատաթըն ումում վարիտաթ վէ մէսարիֆէ նիսպէթլէ տէրէճէի քեաֆիյէտէ պուլունմամասը տա սըրֆ պու հալտէն իլէրի կէլմէքտէ տիր։

Պինաէնալէյհ, մէսարիֆին տաիրէի նիսպէթտէ թէսվիյէսի իչին Մալիյէ նէզարէթինին ումում վարիտաթ վէ մէսարիֆաթա կէօրէ թէա յին իտէճէկի նիսպէթ վէ վէրէճէկի մէզունիյէթ տաիրէսինտէ իճրասը իլէ մէզքիւր ուսուլէ թէվֆիգը մուամէլէ իտիլմէսի թահթը գարարա ալընմըշ տըր։

Պու պապտա վէրիլէն գարարլար հագգընտա ալընան մալիւմաթա կէօրէ, 318 սէնէսի մարտընտան իթիպարէն թաշրատա մուգաննէն թախսիսաթլար՝ էվվէլքի կիպի սիթուգլարը մահալլէրէ թէսլիմ իտիլտիքտէն սօնրա, մաաշաթը մալ սանտըգլարընտա խազինէ էմրինէ հազըր պուլընտուրըլաճագ, վէ պունլարըն մըգտարը՝ մահալլէրի մէմուրինը մալիյէսի թարաֆընտան հէր այըն 10ընճը վէ 20նճի վէ սօն կիւնլէրի իխզահաթը միւգթագիյէ իլէ Խազինէի Մալիյէյէ պա թէլէկրաֆ պիլտիրիլէճէք տիր։

Պու իշարաթ իւզէրինէ Խազինէի Մալիյէ՝ հէր գըսըմ մէսարիֆէ աիտ մէպալիղին վէրիլէճէկի մըգտարը տէրհալ թէլէկրաֆլա պիլտիրէճէկինտէն, միւթէպագըսը՝ սէրիան Տէրսաատէթէ կէօնտէրիլէճէք տիր։ Անճագ մէզունիյէթ խաթթըհալինէ թաալիգէն թէէխխիւրի ճայիզ օլամայաճագ պագը մէսարիֆը միւլքիյէ վէ միւսթաճէլէ իչին վիլայէթ մէրքէզ սանճագլարընտա 10ար, վէ միւլհագ սանճագլարընտա 5էր, վէ միւսթագիլ սանճագլարտա 10ար պին ղուրուշ սարֆ օլունապիլէճէք, վէ պու խուսուսքի սարֆիյաթ՝ իլք մէզունիյէթ վէրիլէճէք մըգտարտան մահալլէրինճէ մահսուպ իտիլէճէք տիր։

Պիր տէ էօլթէտէն պէրու իթթիխազ օլունան ուսուլ իգթիզասընճա կէչմիշ սէնէլէր պագայասը թահսիլաթը՝ մէզքիւր սէնէլէր պագըյէի մէսարիֆինէ իթա օլունմագտա իսէ տէ, սէնէի հալիյէ վարիտաթընըն պիր գըսմը՝ սէնէի աթիյէյէ գալմագտա պուլունտուղը ճիհէթլէ, պագայա թահսիլաթընտան 100տէ 50սի կէչմիշ սէնէլէր մէսարիֆի պագըյէսինէ վէրիլմէք իւզրէ գուսուր նըսֆընըն սէնէի հալիյէ վարիտաթընա իլավէ իլէ սէնէի հալիյէ մէսարիֆինէ իթա օլունմասը՝ ուսուլ իթթիխազ իտիլմիշ տիր։

Տօղրուտան տօղրույա տաիրէլէրինէ կէլմէքտէ օլան նուգուտ, վէ օրման, մաատէն վէ թապու հասըլաթըյլա, թէճհիզաթը ասքէրիյէ, վէ մէարիֆ սանտըղլարը վարիտաթը, մէհաքիմ հասըլաթը վէ Թէզգիրէ սանտըղլարընա աիտ թէվգիֆաթ պու գաբիլտան միւսթէսնա տըր։ Պունլար քէմաքան տաիրէլէրինէ կէօնտէրիլէճէք վէ պու ուսուլըն մուհաֆազասը մէրիյէթինէ միւլքիյէ վէ մալիյէ թարաֆլարընտան տիգգաթ օլունարագ, աքսի հալինտէ քէնտիլէրի մէսուլ թութուլաճագ տըր։

Պու թէտպիրլէր՝ մուամէլաթը մալիյէնին ինթիզամընը թէէմին իլէ պէրապէր պիր թագըմ եօլսուզ սարֆիյաթըն տախի էօնինի ալաճագը ճիհէթլէ, օ վէճհիլէ իյֆաի միւգթէզասը խուսուսընտա իրատէի Սէնիյէ սատըր օլարագ, վիլայէթլէրէ իպլաղը իճապ էտէն ու իճրա օլունմըշ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Օրմանեան Ամէն. Տ. Մաղաքիա Սրբազան հազրէթլէրի՝ տիւն Մապէյնը Հիւմայունը Միւլիւքեանէյէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

——

Թէնկըրտան Բաթրիգխանէյէ չէքիլէն պիր պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, զէլզէլէ եիւզիւնտէն էհալի եէրսիզ եուրտսըզ գալմըշ, վէ միւհթաճ պիր հալէ տիւշմիւշ տիր։ Քիլիսէ վէ մէքթէպին տախի խարապ օլտուղը մալիւմ տըր։ Պա իրատէի Սէնիյէ հէր նէ գատար զէլզէլէզէտէկեանա խանէ օլընմագտա իսէ տէ, Բաթրիգխանէտէն տախի խանէ թալէպ իտիլմիշ օլտուղընտան, 40 ատէտ լիրաի Օսմանի կէօնտէրիլմիշ տիր։

——

Իզմիրին միլլի խասթախանէսի 100 սէնէլիք Ցոբէլեանը միւնասէպէթիյլէ Ս. Երուսաղէմ Բաթրիգի Ամէն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրինին՝ պիր մէքթուպը մախսուսլա Իզմիր Առաջնորդը Մուրատեան Գեր. Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազանա 200 ֆրանգ կէօնտէրմիշ օլտուղընը «Արեւելեան Մամուլ» եազըյօր։

——

Վիէննատա ուսումը թիւճճարիյէ իլէ մէշղուլ պաղը էֆրատը միլլէթ Սամաթեատա ֆուգարա մէքթէպ շակիրտանընա իթա օլունմագ իւզրէ 15 գաթ էլպիսէ իրսալ իթմիշլէրտիր։

——

Վանտա միւթէսարրըֆը ճէտիտի ախիրէն մահալլի Էրմէնի քիլիսէ վէ մէքթէպինի զիյարէթ իտէրէք, հիւսնի գապուլ օլունմըշ իտի։ Միւթէսարրըֆը մումաիլէյհ պու քէրրէ մահալլի Առաջնորդէյինէ պիր մէքթուպ եազարագ, բրէնս Ֆէրտինանտըն՝ Վանտա քիլիսէսինտէ իճրա օլունան թէմէնիյաթտան տօլայը րէք գիյատէ մէմնուն օլտուղընը, վէ թէշէքքիւրաթը վագըասընը Վաննա Էրմէնիլէրինէ պիլտիրմէսինի թավսիյէ իթմիշ պուլընտուղընը րուհանիի մումաիլէյհէ թէպլիղ էյլէմիշ տիր։ Վանտա միւթէսարրըֆը կէչէն հաֆթա մահալլի մէքթէպը միւլիսի սայօնընտա չալըշան պիր սուրէթտէ վուգու պուլան պալօտա հազըր պուլընմըշ, վէ պու պալօնըն հասըլաթը 50 լիրայա պալիղ օլմուշտըր։

——

Գասըմփաշայինտէ Մանուկեան միթէվէֆֆա Մանուկ էֆ.նին զէվճէսի Տիկին Մարիամ Մ. Մանուկեան՝ պէր միւթատ պու սէնէ տախի քէօյին ֆուգարասընա 1,000 օգգա քէօմիւր տաղըթմաղա պաշլամըշտըր։

——

Գօնեալը Մարիգա Նամընտա պիր գատըն՝ ԳԸՎԸՆԵԱ պէրապէր էյան Վառնատա իգամէթ իտուպ, Տէրսաատէթտէ պուլընան գօճասընա պիր գաչ տէֆալար մէքթուպ եազմըշ իսէ տէ, պու մէքթուպլարա հիչ պիր ճէվապ կէլմէտիքտէն մաատա, գօճասընըն Տէրսաատէթտէ տիկէր պիր գըզ իլէ էվլէնմիշ օլտուղընը տախի մէգպուրէ գատըն ախիրէն խապէր ալմըշ տըր։ Եկէր պու մալիւմաթ սահիհ իսէ, չախսը մէրգումըն թէքրար էվլէնմէսինէ Նամըն րուխսաթ վէրիլմիշ օլտուղը Բաթրիգխանէճէ էյպէթթէ թահգիգ օլունըպ, Պասկ իտէն բաբաս՝ տիւչարը միւճազաթ օլունաճագ տըր։

——

Էրմէնի Գաթօլիք Կ. Բաթրիգի րիւթ. Էմմանուէլեան Պօղոս էֆ. հազրէթլէրի՝ տիւն Մապէյնը Հիւմայունա ազիմէթ իթմիշ տիր։

——

Շամախիտէն վէրիլէն մալիւմաթա կէօրէ, չէհրը մէզքիւրտէ թէքրար խաֆիֆ զէլզէլէ սարսընթըլարը հըսս օլընմըշ, վէ պու եիւզտէն չատըրլար երգըլմըշ տըր։ Իհթիյաճ ու զարուրէթ տէրէճէսի նիհայէտէ օլուպ, թիֆօ վէ գըզըլճըգ տախի չօգ վէֆիյաթ վագը օլույօր իմիշ։ Աֆէթզէտէկեանա խանէ թօփլամագ իչին Գավգասիատա թէաթրօ լուպիյաթը իճրա օլունըյօր։ Ֆէտրվար 15տէ Թիֆլիս Թէաթրօ գումբանեասը՝ այնը մագսատլէ քէնտի թէաթրօսընտա պիր օյուն վէրիպ, թէաթրօ խըլնճախըլընճ գալապալըգ օլմուշ, վէ տահա տիկէր լուպիյաթ իճրասը մուգարրէր պուլընմըշ տըր։ Րէսիմլի պիր Րուս կազէթասը՝ Շամախի ֆէլաքէթլէրինին րէսիմլէրինի հավի պիր «ալպօմ» նէշր իտէճէք, վէ հասըլաթընըն պիր գըսմընը՝ զէլզէլէզէտէկեանա թախսիս էյլէյէճէք տիր։ Իշպու աֆէթը միւտհիշէտէն ճիվար 10 Էրմէնի քէօյիւ տախի խարապ օլմուշ տըր։ Էրմէնի ֆուգարաբէրվէր ճէմիյէթի պիր խանէ տէֆթէրի քիւշատ իթմիշ օլմաղլա, էհալի մէզքիւր խանէյէ իշթիրագ իտիյօր։ Պագուտաքի Էրմէնի քիլիսէլէրի Շամախի զէլզէլէզէտէկեանընա 2000 ռուպլի խանէ վէրմիշլէր տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 16 մարտ.— Րէիսը ճիւմհուր Մ. Լուպէ՝ պու կիւն Մ. Պաբաթը հուզուրընա գապուլ իթմիշ տիր։

Մատրիտ 16 մարտ.— Մ. Սագասթա՝ եէնի գապինէթօնըն թէշքիլաթընը վէ անըն բրօկրամընը նաշիր կրալիչայա թագտիմ իթմիշ օլմաղլա, մէզքիւր բրօկրամ թասվիպ օլունմըշ տըր։

Րօմա 16 մարտ.— Ֆիլիբբին աստալարընտա ռուհանի թարիգաթլար մէսէլէսինին թէսվիյէսի իչին Միւթթէհիտէ Ամէրիգա հիւքիւմէթի թարաֆընտան կէօնտէրիլէն պիր հէյէթը սէֆարէթը մախսուսէնին եազընտա Րօմայա միւվասէլէթ իտէճէկի խապէր վէրիլիյօր։

Լօնտրա 16 մարտ.— Գրալ Էտուարտըն մէմալիքը էճնէպիյէյէ պիր սէյահաթ իճրա իտէճէկինէ տաիր օլան հավատիս թէքզիպ օլունըյօր։

Գօլօնեատան վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, չէհրը մէզքիւրտէ հիւճում օլունմասը մուհագգագ տըր։ Միւթէսարրըֆ՝ չէհրը մէզքիւրը թահքիմ իթմիշ օլուպ, տէմիրեօլլար տախի ասքէրլէ մուհաֆազա օլունմըշ տըր։ Բանամատա եէնէճէքլէր բէք ազ օլուպ, ֆիյաթլար տա բէք ֆահիշ տիր։

Պու կիւն Պօրսատա իւչ իւզտէ իքիլիք վագը օլմուշ տըր։

ՍԻՐԳ ԹԷԱԹՐՕՍԸՆՏԱ

Պու ագշամ ՊՕԳԱՍ, եարըն ագշամ պիրինճի սուարէ տիլլէօմաթիգ միւնասէպէթիլէ ԻՒ ԿՐԸՆԱՏԻԷՐԷ 3 բէրտէ։

ԱՄԷՐԻԳԱՏԱ

ԲՐԷՆՍ ՀԱՆՐԻ ՏԸ ԲՐԻՍ

Մալիւմ օլտուղը իւզրէ, բրէնս Հանրի տը Բրիւս՝ Նիւ-Եօրգտան հարէքէթ իթտիկի էսնատէ, Միւճթէմէաի Ամէրիգա մէմալիքինտէ նախլ օլտուղը հիւսնի գապուլ վէ միհմաննիւվազլըղտէն տօլայը պէյանը թէշէքքիւր իթմէք իւզրէ րէիսը ճիւմհուր Մ. Րուզվէլթէ պիր էլչէտա թէլէկրաֆը քէշիտէ իթմիշ տիր։

Մէզքիւր թէլէկրաֆ՝ էզճիւմլէ շու ֆըգրայը հավի տիր.

«Զիյարէթիմին վէքալէթ իթտիկիմ մէմլէքէթ իլէ Միւճթէմէաի Ամէրիգա արասընտա հըսնիյաթը տօսթանէյի թագվիյէ իտէճէկինի մէմուլ իտէրիմ։»

Րէիսը ճիւմհուր Մ. Րուզվէլթ պէրվէճհը ատի ճէվապ վէրմիշ տիր.

«Զիյարէթը վագըանըզտան տօլայը բէք մէմնուն վէ խօշնուտ օլտըղըմ մասատա, հէբիմիզին հըսս իթմիշ օլտուղը մահզուզիյէթ վէ մէսրուրիյէթի, վէ մէմուլ իթտիկիմ իւզրէ Ալէմանիա իլէ Միւճթէմէաի Ամէրիգա արասընտա հըսնիյաթը տօսթանէյէ վէրիլէն թագվիյէթ սայէսինտէ մյանէմիզտէ իգամէթինիզըն էսէր ու նէթիյճէսի օլաճագ օլան բաղըլթաի հագիգիյէյի տախի վաթանտաշլարըմ նամընա սիզէ պէյան իթմէք արզուսընտա պուլունըյօրըմ։ Էն չէտին արզում շու տըր քի, հըսնիյաթը մէզքիւրէ՝ տահա զիյատէ թէէյյիւտ իթսին։ Հաշմէթլու իմբէրաթօր հազրէթլէրինէ թէպրիքաթը սամիմանէմի թագտիմ իտմէնիզ. հէր թարաֆտա պախթ ու իգպալինիզ սիզէ խավէր օլսուն։»

Տիկէր թարաֆտան Ալէմանիա իմբէրաթօրը Իքինճի Կիյօմ՝ Միւճթէմէաի Ամէրիգա րէիսը ճիւմհուրը Մ. Րուզվէլթէ ատիտէքի թէլէկրաֆը քէշիտէ իթմիշ տիր.

«Պիրատէրիմ շիմտի արթըգ Միւճթէմէաի Ամէրիգանըն սէվահիլը միհմաննիւվազանէսինտէն միւֆարէգաթ իթմիշ օլտուղը ճիհէթլէ, Ամէրիգա գավմինըն հէր սընըֆը թարաֆընտան բրէնս Հանրիյէ վագը օլան հիւսնի գապուլ վէ միհմաննիւվազլըղտէն տօլայը պէնիմ վէ Ալէման գավմինըն նիյչէ միննէթտար օլտուղըմըզը սիզէ պէյան իթմէկի մաւլամնունիյէ քէնտիմէ վազիֆէ ատտ իտէրիմ։

«Ուզամըշ օլտուղըմ էլ՝ պիր սուրէթը գավիյէի լէվէնտանէ վէ տօսթանէ գապուլ օլունմըշ տըր։ Ճէնապը Հագգըն տուասը՝ միւնասէպաթըմըզ իւզէրինտէ պուլունսուն, վէ պու էքի պէյիւք միլլէթ արասընտա սուլհ ու միւսալէմէթ վէ հիւսնի ազմ պագը օլսուն։ Մատամազէլ Ալիս Րուզվէլթէ սէլամիմ պէյանը թէպրիքաթ ու թէմէննիյաթ իտէրիմ։»

Րէիս Րուզվէլթին իմբէրաթօրա ճէվապը պէրվէճհը ատի տիր.

«Պիրատէրինիզին պու մէմլէքէթի զիյարէթի հէր իքի միլլէթ արասընտա մէվճուտ օլան հըսնիյաթը սամիմանէնին տէբինլէկինի իպրազ իթմէքլէ չօգ չէյլէր եաբմըշ վէ էնվաի նէթայիճը հասէնէսի վագը օլմուշ տըր։

«Բրէնսը միւշարէլէյհին մէմուրիյէթը մախսուսէսի մէզքիւրէյի հայրէթէֆզա պիր սուրէթտէ իֆա իթմիշ օլմասընտան տօլայը սիզի թէպրիք էյլէրիմ։ Բրէնսը միւշարէլէյհ՝ հէր քէսին թէվէճճիւհը խալիսանէսինի գազանմըշ տըր։ Պիզզաթ եալընըզ քէնտիսի իչին տէյիլ, հաթթա սիզին վէքիլինիզ վէ Ալէման գավմը նէճիպինին վէքիլի օլմագ սըֆաթըյլա տախի բրէնսը միւշարէլէյհէ րէսմը խօշամէտիյի իֆա իթմիշիզ տիր։

«Հէր նէ չէյ քի եաբտընըզ իսէ անըն իչին Ամէրիգա գավմը նամընա սիզէ պէյանը թէշէքքիւր իթտիկիմ կիպի, պիր սուրէթը նազիքանէտէ պէյան իթտիկինիզ իֆատէ իչին տէ շախսէն սիզէ պէյանը թէշէքքիւր էյլէրիմ։»

ՄԻՒՆԹԷՀԱՒ ՇԱՐԳ ԻՇԼԷՐԻ

Շանկայտան մարտ 12 թարիխլի պէրվէճհը ատի եազըլմըշ տըր.

«Միւթէվէֆֆա Լի-Հունկ-Ճանկըն խալէֆի օլան Չի-Լի էյալէթի վալիսի՝ մէմալիքին թէէմինը րիֆահ ու սաատէթի իչին թէտաապիրը լազըմէ իթթիխազը զըմնընտա կէչէճէք իւք պահարտա Չին էյալէթլէրինին պիլճիւմլէ վալի վէ մութասարրըֆլարընտան միւրէքքէպ պիր ճէմիյէթ թէշքիլինի նախլ իմբէրաթօրիճէյա թէքլիֆ իթմիշտիր։»

Էկէր պու թասավվուր միւճռտա պուլուր իսէ, Չինտէ պիր գանունը ճէտիտէ պու պիր բէնզէր օլաճագ իտի։

Չին իմբէրաթ ասքէրիյէսինտէն մարէշալ Սու՝ Գուանկ-Սուտա Չին գուվվէի ասքէրիյէսի գումանտանըղընը եէնիտէն տէրուհտէ էյլէմիշ, վէ ասքէրի ճիտտի պիր սուրէթտէ թէշքիլի մազրութիյէթ իթմիշ տիր։ Մումայլէյհ մարէշալ՝ պու խուսուստա պիր այ սիւրմէզտէն թէս.քին իտէճէկինի մէմուլ իտիյօր։

Մանչուրիտէքի Րուս ասաքիրինին իքի այտան պէրու թունկուզլարլա գաչ տէֆա միւսատէմէ իթտիքլէրինի «Էնվալիտ Րիւս» կազէթասը նէշր իտիյօր։ Պու հայտուտ չէթէլէրինտէն նիրմի գատարը թարումար իտիլմիշ, վէ Րուսլարա հիչ պիր զիյան ու զարար կէլմէմիշ տիր։ Մէզքիւր չէթէլէրին պիր վագթ Չինլիլէրտէն ալտըգլարը պիր գաչ աաէտ թօբլար կէրի ալընմըշ տըր։

Բէգալիք Բէթէրսպուրկտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Մանչուրիտէ Րուս ասաքիրի՝ թունկուզլարտան 200 քիշի թէլէֆ իտէրէք անլէրէ թէքրար զաչէպէ չալըշըյար տըր. Թունկուզլար 3 գըթա թօբ տախի իսթէ վէրմիշլէր տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

Իւչ զըրհը վէ իւչ գրուազէօր հարպ սէֆինէլէրինտէն միւրէքքէպ պիր Իթալիան տօնանմասընըն՝ Ինկիլթէրա գրալը Էտուարտըն թաճ թագըյմա րէսմի չէնկրաեյնլէրինէ կիտէր իքէն Ֆրանսանըն Պրէսթ լիմանընտա պիր գաչ կիւն գալաճաղը, վէ Ֆրանսանըն Շըմալ տօնանմասընա թէսատուֆ իտէճէկի Պրէսթ մէհաֆիլը պահրիյէսինտէ բէք զիյատէ միւհիմ ատտ օլունըյօր։

Մէզքիւր Իթալիան տօնանմասը՝ յանիս այընտա միւվասէլէթ իտէճէք, վէ Ճէնովա տուգասընըն թահթը գումանտասընտա պուլունաճագ տըր։

—

Ճէզայիրտէն Սրանիանըն Գարթաճէն վէ Պարսէլօն լիմանլարընա հարէքէթ իտէն «Մօնարք» «Վիէն» վէ «Պուտաբէշթ» նամ Աւստրիա զըրհլըլարը՝ մարտ 24տէ Իւնէ Ճէզայիրին Օրան շէհրինէ միւվասէլէթ իտէճէքլէր վէ տէօրթ կիւն օրատա գալաճագլար տըր։

—

«Տէյլի Մայլ» կազէթասընըն Գահիրէ մուխաբիրինտէն ալտըղը մալիւմաթա կէօրէ, Տարֆուր հաքիմի Ալի Տինար էյան պէրհայաթ օլուպ, պիր օրտու թէրթիպ ու թէշքիլ իթմէկէ սայ ու ղայրէթ իտիյօր։ Պու հաքիմ՝ չէօլ էհալիսի ալէյհինտէ մուգավէլէի պիլմիսլ մագսատիյլէ, ախիրէն Տարֆուր վէ Գորտոֆան հուտուտընա գուվվէթլի պիր գօլ ասքէր սէվք իթմիշ իսէ տէ, Արապլար՝ ասաքիրը մէրգումէյի կէրի բիւսկիւրթմիշլէր տիր։

Տիկէր թարաֆտան հաբէշլիլէր տէ Սուտան Արապլարը նէզտինէ պիր գօլ ասքէր սէվգ իթմիշլէր, վէ 8 քիշի թէլէֆ իտուպ, 47 քիշի էսիր թութմուշլար տըր։

—

Նիւ-Եօրգտան «Գօռէսբօնտանս Էնթէրնասիօնալ տէզ Էգօ» կազէթասընա եազըլտըղընա կէօրէ, Մէքսիգա հիւքիւմէթի՝ 1903 յանվար 1տէն իթիպարէն, մէքթէպլէրտէ Ինկիլիզ լիսանը տէրճէսինտէ Ալէման լիսանընըն թահսիլի տախի մէճպուրի օլաճաղընա գարար վէրմիշ տիր։

—

Շարգի Աֆրիգատա Սօմալիլէր իւզէրինէ Ինկիլիզլէրին կիւճ հալ իլէ գալիպ ու թէսքին իտէպիլտիքլէրի գապիլէ շէյխի Մատ Մօլլա պու քէրրէ թէքրար օրթայա չըգմըշ տըր։ Կիւտէսա վէ Զէյլա մէվգըլէրը արասընտաքի քէրվան եօլունտա արթըգ հիչ էմնիյէթ գալմամըշ օլտուղընտան, Հապէշիստան մէմուրլըղը հիւքիւմէթի տէմիրեօլունըն կէչտիկի իւզէրէ տահա զիյատէ տիգգաթ ու նէզարէթ իտիյօրլար։ Գումանտան Րոս Մագօնէնին 200 նէֆէր ասաքիրի՝ կէլտիսա մէվգըըը հիւսնի մուհաֆազա իթմէք իւզրէ օլթարաֆա հարէքէթ իթմիշլէր տիր. Էկէր իգթիզա իտէր իսէ՝ Հառարտան տախի տիկէր ասաքիր էնտիրիլէճէք տիր։

—

Ինկիլթէրա սուլթանընա Կրակէլին նամ մահալտէ «Լաւիզ է Կապրիէլ» նամ Ֆրանսըզ պալըգ սէֆինէսինէ կէչէն բազար սապահըը մէճհուլ պիր վափոր չարբարագ, մէզքիւր պալըգ սէֆինէսինի պաթըրմըշ, վէ պու գազատա իւչ թայֆա գուրթուլմըշ, օն պէշ քիշի պօղուլմըշ տըր։

* *

«Աճմատի» նամ Ինկիլիզ վափօրը՝ ծիստէ լիմանընտա տուխուլ իթտիկինտէ, տէմիրլի պուլընան «Իւչիւճի Ալէքսանտր» նամ Ֆրանսըզ վափօրընա չարբըպ, մէզքիւր սէֆինէյի պաթըրմըշ իսէ տէ, թէքմիլ թայֆասը գուրթարըլմըշ տըր։

—

Կէչէն կիւն Մօգտասատա Լօքինօվա իսմինտէ պիր չիլինկիրին կէնճ գարըսը 12 եաշընտաքի գըզը պալթա իլէ պաշլարը էզիլմիշ վէ 8 եաշընտաքի գըզը իլէ 4 եաշընտա տիկէր պիր չօճուղըն տա մէնտիլ իլէ գարիօլայա պաղլանարագ պօղուլմըշ օլտուգլարը հալտէ պուլունմըշլար տըր։ Ծինայէթին խըրսըզլըգ իչին իճրա օլունտըղը զանն օլունըյօր. ֆամիլեայի պիր միւտտէթտէն պէրու շէհրը մէզքիւրտէ աէլէլ իմիշ։

—

Պունտան 6 սէնէ էվվէլ Բարիզտէ պիր կազէթա միւվէզզիի ուզդուստան ույանտըրըլտա սէվկիլիս գարըսընըն եանը պաշընտա վէֆաթ իթտիկինի կէօրմէսիյլէ արթըգ թաղտա եաթմամայը ահտ իթմիշ, վէ սէնէլէր կէչմիշ իսէ տէ, մէրգում պու ահտընը պօզմամըշ, վէ հավանըն թէպտէտիւլլինէ բագմէն եաթագ իչինտէ եաթըպ ույումամըշ տըր։ Նիհայէթ կէչէն հաֆթա պիր տաղըն եօլ քէնարընտա մէրգումի տօնմուշ օլտուղը հալտէ պուլըմըշ, Իւքթէ պէօյլէճէ մէրգում՝ գարըսընըն ուղուրընա սօն նէֆէսինէ գատար ահտընը սագլամըշ տըր։

—

Րուսիանըն Վօլկա նէհրի սահիլինտէ Գասիչին նամ շէհրտէ քիլար ֆապրիքալարը մէնսուպ կիւզէլ պիր գըզ՝ գօճասընտան 10տան 20 Ինկիլիզ լիրասը գատար պիր բարա ալըր։ Բէօյլէրտէ էն ազ գըյմէթ 5 լիրատան իպարէթ տիր։ Կէլին վէ կիւվէյինին պապալարը պապը գըզըն ֆիյաթը թային օլունընճայա գատար ուզուն ուզատըյէ բազարլըղ կէրիշիրլէր։ Պապասը՝ լազըմ կէլէն բարանըն թէէտիյէսինտէն աճիզ օլան տէլիգանլը իլէ էվլէնտիրմէկի խաթըր ու խէյալինտէն պիլէ կէչիրմէզ իմիշ։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ճէպը Հիւմայունը Միւլիւքիանէ քէհաթիպլէրինտէն իզզ. Ֆուատ պէյ իլէ Եօզղատ էշրաֆընտան իզզ. Օսման Նազիֆ պէյէ թէրֆիէն սանիյէ ըրթպը սանիսի,

Երուսաղէմ նախպլիկի՝ Թարապլուսը Շամ նախպի էտպաղ Ալուսիզատէ ֆազ. Մուսթաֆա Զէյնէտտին էֆ.յէ, Խիւտավէնտիկեար վիլայէթինտէ Բազար քէօյ գազասը նախպլիկի՝ Եկէրտիր նախպի սապըգ Մուսթաֆա Խուլուսի էֆ.յէ, Այտըն վիլայէթինտէ Պօղտօղան գազասը նախպլիկի՝ Գարամամն նախպի սապըգ Ալի Րիզա էֆ.յէ թէվճիհ պույուրուլմըշ տըր։

ՆԻՇԱՆ

Զաթը Շէվքէթսիմաթը հազրէթը Բատիշահինին ֆէրաչէթը շէրիֆէլէրի վէքիլի սէմահ. Իպրահիմ էտհէմ էֆ. հազրէթլէրինէ 1ինճի Օսմանի, Աւստրիա սաըլղաթէկիամընտան բրէնս Կօպուրկ Հօհէնլօհէ Լանկէնպուրկ ճէնապլէրինէ 1ինճի Մէճիտի, պու քէրրէ էօհտէլէրինէ Սթանպօլ բայէսի թէվճիհ պույուրուլան հուզուրը Հիւմայունը Միւլիւքիանէ տէրսը շէրիֆի մուգարրիրլէրինտէն ֆազ. Անճէա Նուրէտտին վէ Հաֆըզ Եպուպէքիր Լութֆի էֆ.լէր հազարաթըյլա Ճէպը Հիւմայունը Միւլիւքիանէ քեաթիպլէրինտէն սաատ. Թահսին պէյ էֆէնտիյէ 2նճի, վէ սաատ. Եուսուֆ պէյէ իւչ. Հագգը վէ Ասլահը Րահման վէ Մէհմէտ Ալի պէյլէրէ 3ինճի րիւթպէլէրտէն Մէճիտի, Զաթը հազրէթը Բատիշահինին թէրզիպ Մ. Պօթէրէ 3ինճի վէ մուսահիպլէրին եազըճըսը ըՍթամաթի Րուսօբուլօյա 4ինճի րիւթպէլէրտէն Օսմանի, Բարիզտէ էտար նամ բիյանօ ֆապրիգասը տիրէքթօրը Մ. Պլօյէլէ 3ինճի րիւթպէտէն Մէճիտի, Աւստրիա սաըլղաթէկիամընտան բրէնս Կօպուրգ Հօհէնլօհէ Լանկէնպուրկ ճէնապլէրինին զէվճէսի բրէնսէս Կօպուրգ Հօհէնլօհէ Լանկէնպուրկ ճէնապլէրինէ 1ինճի րիւթպէտէն Շէֆաղաթ, Ճէպը Հիւմայունը Միւլիւքիանէ քեաթիպլէրի սաատ. Էտիպ պէյ հազրէթլէրի իլէ Ալէմանիա տէվլէթը ֆախիմէսի թէպաասընտան Տօգթ. Մ. Մարգա ալթուն Լիյագաթ մէտալեասը իհսան պույուրուլմըշ տըր։

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷ ՎԷ ՄԷՃԼԻՍԸ ԻՏԱՐԷՆԻՆ ԵԷՆԻ ՐԷԻՍԻ

Տույունը Ումումիյէ մէճլիսը իտարէ րիյասէթինէ հէր սէնէ նէօվպէթլէ Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ տաինլէր վէքիլլէրինին թային զըլընտըղը մալիւմ տիր; Կէչէ սէնէ մալէյէտէ րիյասէթ վազիֆէսինի իֆա իթմիշ օլան Ինկիլիզ տաինլէր վէքիլի Մ. Պաուինկթըն Սմիթին միւտտէթը մէմուրիյէթի փատր.ըն սօնընտա խիթամ պուլմուշ իսէ տէ, մարտ 1 թարիխի ճումայը, եանի մէճլիսը իտարէնին իճթիմա իթմէտիկի պիր կիւնէ գատար կէլտիկինտէն տօլայը րիյասէթին Ֆրանսըզ տաինլէր վէքիլի գօմանտան Պէրժէյէ տէվր ու թէսլիմի մունաքիբ բազար էրթէսի կիւնինէ թէէխիր իտիլմիշ իտի։ Պու միւնասէպէթլէ տուն էվվէլկի ճումա մումայլէյհ Մ. Պաուինկթըն Սմիթ վէ սօնրա գօմանտան Պէրժէ թարաֆընտան ատիտէքի նութուգլար իրատ օլունմըշ տըր։

Մ. ՊԱՈՒԻՆԿԹԸՆԸՆ ՆՈՒԹՈՒԳԸ

Էֆէնտիլէր,

Պու կիւն րիյասէթէ մախսուս օլան գօլթուգա օթուրմագլըղըմ՝ պունը րէֆիգը միւհթէրէմիմիզ Ֆրանսըզ տէլէկէսինէ թէսլիմ իթմէք իչին տիր։ Գօմանտան Պէրժէ ագտէմտէ 6 սէնէ գատար վագըյթէի րիյասէթի իճրա իթմիշ, վէ պու միւհիմ վազիֆէյի իյֆա խուսուսընտա օ գատար լիյագաթ վէ մէհարէթ էսէրլէրի կէօստէրմիշ տիր քի, մէտհ ու սէնասը եօլունտա սէօզ սէօյլէմէկլիմ ֆազլա սայըլըպիլիր։ Իտարէմիզ եէնի պիր տէվրէյէ եէթիշմիշ տիր; Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ իտարէսի 20 սէնէտէն պէրու մէվճուտ վէ պու սէնէ պաշլանկըճընտա տաինլէր վէքիլլէրինին 5 սէնէտէն իպարէթ օլան միւտտէթը մէմուրիյէթլէրի 5ինճի տէֆա օլարագ թէճտիտ իտիլմիշ տիր։ Միւէսսէսաթը պէշէրիյէտէն հիչ պիրի իլէ էվվէլ միւքէմմէլ օլամազ, ֆագաթ իտարէմիզին իլաճ ու թէնսիգի եօլունտա շիմտիյէ գատար կէօրիւլէն ղայրէթ ու ֆաալիյէթին՝ կէչմիշտէ օլտուղը կիպի իլէրուտէ տէ սարֆ օլունաճաղը իւք էօնճէ պէն թէէմին իտէրիմ։

Պունընլա պէրապէր շիմտիյէ գատար էլտէ իտիլէն հիւսնի նէթիյճէլէրին՝ Տույունը Ումումիյէ իտարէսինին թէէսիսինտէ հազըր պուլունանլարըն պիլէ իւմիտլէրի ֆէվգինտէ օլտուղունը սէօյլէյէպիլիրիմ։ Պու պապտէ մուհարրէմ թարիխլի ֆէրմանը Հիւմայունըն թէրթիպ վէ թանզիմի խուսուսընտա իճրա իտիլէն ասարը տիրայէթի թագտիր իթմէք վէ պիլխասսա պու ֆէրմանը Հիւմայունը շէրէֆսուտուր պույուրան Զաթը Շէվքէթսիմաթը հազրէթը Բատիշահի ճանիպը սէնի իւճէվանիպինտէն իտարէմիզին թէրագգըսը իչին իթթիխազ պույուրուլան հաքիմանէ վէ ագիլանէ թէտապիրլէրի լիսանը շիւքրան իլէ եատ էյլէմէք լազըմ տըր։

Էֆէնտիլէր,

Րէֆիգը միւհթէրէմիմիզ Ալէման տէլէկէսինին ազիմէթինտէն իւթէրի կէլէն թէէսսիւֆաթը միւշթէրէքէյի սամիմիյէթիմիզի էվվէլճէ տախի ըզհար էյլէմիշ իտիք։ Պու կիւն տէ իւք տէֆա օլարագ մէճլիսիմիզտէ մագամընա օթուրան վէքիլը ճէտիտի մէճլիսը իտարէ նամընա րէսմէն թէպրիք իթմէքլէ թէպրիքաթըմա իւքթիպար իթմէկի շիմտիտէն թախսիլ իտէրիմ։ Պու միւնասէպէթլէ տէլէկէլէրին էն ազ գըլտէմիզի օլտուղըմ հալտէ էօհտէմէ թէվտի իտիլէն վազիֆէի րիյասէթի իֆա իտէրքէն հագգըմտա կէօստէրտիկինիզ ասարը նէզաքէթ վէ խայրխահիյէ գարշը ճիւմլէնիզէ անսամիմ իւլ գալպ թէշէքքիւր իտէրիմ։ Ղայրէթիմիզին նէթիյճէսի օլմագ իւզրէ միւճռտէ կէլէն նէթայիճի նազարը իֆթիխար իլէ կէօրմէքտէյիզ։ Պու նէթայիճին հուսուլի անճագ մէճլիսը իտարէնին, իտարէ միւսթախտէմինինին վէ միւտիրիյէթը ումումիյէնին էսէրը ղայրէթ վէ տիրայէթի օլտուղընը վէ ումումըն մէսաիսի նէզարը մէալիմէ հազրէթը Բատիշահիտէ լութֆէն թագտիր պույուրուլտուղընը պէյան իլէ խաթմը քէլամ իտէրիմ։

Պատէհու 318 սէնէսի իչին մագամը րիյասէթէ կէչէն գօմանտան Պէրժէ պազը զըմլարը ատիտէ միւնտէրիճ նութգը իրատ իթմիշ տիր.

ԳՕՄԱՆՏԱՆ ՊԷՐԺԷՆԻՆ ՆՈՒԹԳԸ

Էֆէնտիլէր,

Րէֆիգը միւհթէրէմըմ Մ. Պաուինկթըն Սմիթ թարաֆընտան 21ինճի սէնէի հիսապիյէմիզ իպթիտասը օլմագ հասէպիյլէ պանա թէրք իտիլէն մէվգըը իշղալ իթմէքտէ օլտուղըմ միւնասէպէթլէ, մումայլէյհին հագգըմըզտա իրատ իթտիկի քէլիմաթը թայյիպէտէն տօլայը պէյանը թէշէքքիւր էտէ, վէ զըմնը իտարէսինտէքի ինթիգամտան տօլայը մէճլիսիմիզին թէպրիքաթընը պէյանա լիւզում կէօրիւյօրըմ։ Մ. Պաուինկթըն Սմիթ՝ իւք րիյասէթինտէ մէճլիսին միւզաքէրաթընը պիր ֆիքրը իթիլաֆճույանէ իլէ հիւսնի իտարէ իթմէք կիպի պիր մէզիյէթ իպրազ իթտիքտէն մաատա, պու սէնէ զարֆընտա սարֆ իթտիկի մէսայի վէ թէտգիգաթ սայէսինտէ քէմալը մէթանէթ վէ էմնիյէթլէ հիւսնի իտարէ իթտիկի իտարէմիզին հէր տիւրլիւ թէրքիպաթ վէ ունսուրլարընա ալըշարագ պիլճիւմլէ միւշքիլ մէսէլէլէրի հալլէ մուվաֆֆագ օլմուշ տըր։ Իշթէ պու հայսիյէթլէ շիւքրանը թամմըմըզա լայըգ տըր։ Պինաէնալէյհ պունտան սօնրա պանա թէվէճճիւհ իտէճէք օլան վազիֆէի րիյասէթտէ գըյմէթտար մուավէնէթինի տախի էսիրկէմէյէճէկինի իւմիտ իտէրիմ։

Կէչէն մէճլիստէ րէիս Մ. Լինտաու՝ ուղունտան իչտէն չէքիլմէսինտէն հէր պիրիմիզ հասըլ օլան թէէսսիւֆաթը զաթէն թէքրար օլունմուշ իտի։ Մ. Լինտաու ուզուն վէ բարլագ պիր մէսլէքը մէմուրիյէթի վէ էսասլըտէն սօնրա սօն 10 սէնէյի թահվիլաթ համիլլէրինին վէ պիլխասսա միւշթէրէք իւլ մէնֆաա օլան, Բէժինին մէնաֆիինէ հասր էյլէմիշ իտի։ Սօն հաֆթալարա գատար պէրտէվամ օլան սըհհաթը թամմէսի վէ տայիմա բարլագ օլան ֆիքրի պիզէ տահա ուզուն միւտտէթ քէնտիսինին թէճրիպէ վէ ֆաալիյէթինտէն իսթիֆատէ իթմէք կիպի պիր իւմիտ պախշ իթմիշ իտի։ Ֆագաթ քէնտիսի շիմտի լիյագաթ քէսպ իթմիշ օլտուղը պիր իսթիրահաթը թամմէյէ միւսթէֆիտ օլմագ իսթէյօր։ Շիմտի արթըգ պիզիմ արամըզտան չըգմըշ օլտուղը իչին քէնտիսինէ սամիմի թէմէննիյաթըմըզը պէյանը միւսարէաթ իթմէքլիքլիմ իճապ իտիյօր։

Իւք տէֆա օլարագ Ալէման թահվիլաթ համիլլէրի տէլէկէսի սըֆաթըյլա մէճլիսէ տախիլ իթմիշ օլան Մ. Թէսթա՝ պու հըսսիյաթը պէյան իթմէքլիքտէն տօլայը մէմնուն կիւճէնտիր, չիւնքի Մ. Լինտաու հագգընտաքի պու հըսսիյաթըմըզ Մ. Թէսթանըն իւք տէֆա մէճլիսէ վիրուտը պիլա հազըրլանմըշ օլան հըսսիյաթըմըզ սամիմիյէթի ալա իսպաթ իթմէք: Մ. Լինտաու անըն իչին տէ թէպալիտ իթմիշ օլան պիր մուհիպպ տիր. քէնտիսի տէ անըն թապը ալիսինի, թապը լաթիֆինի թագտիր իթմիշ տիր։ Րէֆիգը միւհթէրէմիմիզ Մ. Թէսթա՝ զաթէն էվվէլճէ նէզտիմիզտէ մալիւմ օլան մէզիյէթլէրի վէ սահիպ օլտուղը թէճրիպէ սայէսինտէ պիզէ պիւյիւք մուավէնէթտէ պուլունաճագ տըր։ Ֆիլհագիգա զաթը ալիլէրի (Մ. Թէսթա) Տույունը Ումումիյէ իտարէսինին մէսայիսինէ պիր խայլի զամանտան պէրու վագըֆ օլուպ, Ալէմանիա սէֆարէթխանէսինտէքի մէմուրիյէթի տօլայըսըյլա իտարէմիզի բէք սըքէ պիլիյօրտու. պու իտարէնին 20 սէնէտէն պէրու պու մէմլէքէթտէ վէ պիլճիւմլէ մէմլէքէթլէրտէ սաքին թահվիլաթ Օսմանիյէ համիլլէրինէ թէէմին էյլէտիկի ֆէվայիտի վէ պունտան սօնրա թէէմին էյլէյէճէկի ֆէվայիտ վէ խուսուսաթը թագտիր իտիյօրլարտը։ Եունանիսթան մալիյէ գօմիսիօնընըն էմրը թէշքիլինէ իշթիրաք էյլէմէսի, քէնտիսինին մալիյէ մէսէլէլէրինտէքի վուգուֆ վէ մէհարէթինի իսպաթ իթմիշ տիր։

Իլք տէֆա օլարագ մէճլիսիմիզտէ պուլունան Մ. Թէսթա՝ Հիւքիւմէթը Սէնիյէնին վէ Ալէման թահվիլաթ համիլլէրինին մէնաֆիինի հիւսնի թէլիֆ էյլէյէճէքտիր։ Միւշարէլէյհ հազրէթլէրի՝ Հիւքիւմէթը Սէնիյէնին իթիմատընը թագվիյէ իթմէք պիզիմ էն պիւյիւք արզումըզ օլտուղընը վէ Հիւքիւմէթը Սէնիյէնին մէնաֆիինի թահվիլաթ համիլլէրինին մէնաֆիինտէն թէֆրիգ էյլէմէտիկիմիզի միւշահէտէ վէ թագտիր իթմիշլէր տիր։

Կիւզէրան իւզտէն սէնէի մալիյէ էսնասընտա տախիլի մէմուրինի հէր հանկի տէրէճէյէ գատար պուլունուրսա, Տույունը Ումումիյէ մէմուրինի ալէլիւմում մէսայի վէ թէտգիգաթ սայէսինտէ տահա պիւյիւք նէթիճէլէր իսթիհսալ իթմիշլէր տիր. Վիլայէթլէրտէ պուլունան մէմուրլարըն տէ պու սէնէ եէնի թէշքիլաթ իլէ մէսայիսի հէր թարաֆտա կէօրիւլմիշ տիր։ Բէք կիւզէլ պիր սէնէ կէչիրտիք. պազը թահսիլաթտա պիր փարա նոգսան վագը օլմուշ իսէ տէ, պաշգա պէպլէրտէն պու նոգսան թէլաֆի իտիլմիշ տիր։

Իւք տէֆա օլարագ Ալէման թահվիլաթ համիլլէրի տէլէկէսի սըֆաթըյլա մէճլիսիմիզտէ պուլունան Մ. Թէսթա՝ պու հըսսիյաթը պէյան իթմէքլիքտէն տօլայը մէմնուն օլմագ լազըմ կէլիր։

Խասըլաթը ումումիյէ իլէ Տույունը Ումումիյէ թահսիլաթընըն վէ միւհիմ Կումրուք մէսէլէլէրինէ թէմաս իթմէքլիքտէ Բէժինին սըհհաթը թամմէսի՝ պազը մունասէպէթլէ գըսա պիր միւտտէթ խուլասա իտէրէք, իւթէրի կէլէճէք մէսէլէլէրտէ իթթիֆագըմըզըն պագը գալաճաղընը ումմիտ իտէրիմ։

Իպրիշիմ մէռսուլաթընըն ատ ու տէքքաթը՝ Իպրիշիմ մէռսուլաթընըն ալթըն ավամիլ իլէ իլէրիլէտիկի թէպէյյիւն իտէր։ Պու խուսուստա Մ. Լինտաու եէքտիկէրինէ կէօրէ, կէչէն սէնէ Տույունը Ումումիյէ մէնաֆիինէ իլէրիլէյէն Իպրիշիմ մէռսուլաթընըն սէնէի հալիյէտէ 70000 լիրա ֆազլա վարիտաթ օլտուղը թէպէյյիւն իտիյօր. Իպրիշիմ մէռսուլաթընըն գըյմէթը սաֆի վարիտաթը քիւսուրաթըյլա շու սուրէթլէ թահմին օլունապիլիր.

Սէնէսինտէ	Լ. Օ.
1901-1902	1,200,000
1900-1901	1,229,000
1899-1900	1,125,000
1898-1899	1,178,000
1897-1898	1,127,000
1896-1897	1,115,000

Եալընըզ պու նէթիյճէլէրի նազարը տիգգաթա ալըրսագ կէօրիւրիզ քի, 1901-1902 սէնէսի՝ կէչէն սէնէյէ նիսպէթլէ 29000 լիրա էքսիք վարիտաթ վէրմիշ տիր։ Ֆագաթ շու

բարընը տա Նազարը տիգգաթա ալմագ լազըմ տըր քի, 1900 սէնէսի՝ Տույունը Ումումիյէնին Թէքէսիւինտէն պէրու էն չօգ վարիտաթ վէրէն սէնէ տիր։ Պունըն պէրապէր 1904-1902 սէնէսի սօն 5 սէնէ զարֆընտա իքինճի սայըլմագ լազըմ տըր։ Տույունը Ումումիյէնին Թէքէսիւինտէն պէրու հէր սէնէ.քի վարիտաթա ֆաիգ պիր վարիտաթ վէրմիշ տիր։ Սօն 5 սէնէնին վասաթիսի տէ Նազարը տիգգաթա ալընըրսա, օնտան տա 45000 լիրա ֆազլա տըր։

Պու նէթիյճէ հատտը զաթինտէ զայէթ մուճիպը մէմնունիյէթ օլուպ, վարիտաթտա թէտէննի վուգու պուլտըղընը խատապա միւսաիտ տէյիլ տիր։

(Նութգըն միւքէր գըսըմլարը տա Նարընքի նիւսխէմիզտէ տէրճ օլընմասը մուգարրէր տիր։)

* * *

Գօմանտան Պէրժէնին նութգը խիթամ պուլտըղտան սօնրա Սէլէման տայինլէր վէքալէթինէ թային խուլմըշ օլան Մ. Թէսթա՝ րէիս իլէ Մ. Պավլինկթըն Սմիթին քէնտի հագգըրնտա կէօսթէրմիշ օլտուգլարը էսէրը Թէվէճճիւհէնի տօլայը պէյանը Թէշէքքիւր իթմիշ, վէ «Տույունը Ումումիյէ խատրէսինին քեաֆֆէի ղավամըղընա վագըֆ օլան մէձլիսը խարբէ ազասը արասընտա մէվկիյէթէ տուն գալտըղըմը պէյան խտէրիմ. տահա պիր չօգ չէյլէր էօյրէնմէկէ ինհիյաճը՜ վար. ֆագաթ պու խուսուստա պիլճիւմլէ րէֆիգլէրիմին Թէվէճճիւհլէրինէ կիւվէնէպիլիրիմ. սիզէ վատ վէ Թէէմին խտէպիլէճէկիմ պիր չեյ վար իսէ, օ տա միւզաքէրաԹը հըրզտա միւհծրէմ սէլէֆիմ Թարաֆընտան իպրազ օլունան ասարը իթիլաֆճույանէյի իրաէյէ չալըշաճագըմը պէյան իթմէք տիր» տէմիշ տիր։

Մ. Թէսթա՝ Տօզթ. Լինտաու հագգընտաքի իֆատաթը իլթիֆաթքէրմէքանէտէն տօլայը տա գօմանտան Պէրժէյէ Թէշէքքիւր խտէրէք նութգունա խիթամ վէրմիշ տիր։ Պատէնոս հիւքիւմէթը Սէնիյէ գօմիսէրի աթաշէ. Սախպէյ էֆ. հազրէթլէրի քէնտի հագգընտաքի քէլիմաթը միւլթէֆիթանէտէն տօլայը րէիսը ճէտիտ գօմանտան Պէրժէյէ պէյանը Թէշէքքիւր իթմիշ տիր։

ՄԱՀՍՈՒԼԱԹԸ ՍԷՆԱՒՅԷՒ ՕՍՄԱՆԻՅԷ

«Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը Կազէթասը»նտա օգունմըշ տըր.

Թիւրքիատա խմալ օլունան վէ պազէն սարֆ խտէնլէրիմիզին պիլէ մալիւմի օլմայան պազը էմթաա՝ էքսէր էճնէպի մէմալիքինտէ վէ պախուսուս Ամէրիգատա ֆէվգէլատէ մազհարը իթիպար օլմագտա օլտուղը հէր քէսին մալիւմի տիր. խալը վէ հալի վէ իւք.քտէն խարըլմա տէօշէմէլիք, բէշթիմալ, հավլու, խաստըգ, վէ պունտա պէնզէր Շարգ էօրմէլէրի իլէ բապուճ, սէրրօչ, չուպուգ, նարկիլէ, սէտէֆլի իշ.քմէլէ վէ սաիրէ՝ էճնէպիլէր Թարաֆընտան հէման աղըրլըղընա միւսավի ալթուն մուգապիլինտէ սաթըն ալընմագտա տըր։

«Սէլթիք», «Աւկուսթա Վիգթօրիա»

վէ տախի վաքըրլար իլէ ալիրէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլան սէ.յ.յահլարըն պու նէվ էմթէատան վուգու պուլան քիւլլիյէթլի ալըզ ու իթաար՝ իֆատէմիզի իճէպյիտ խէր. պու հալ իչպու մամուլաթը սէնաիյէ հագգընտա հէվէնէրիլէրիմիզին նազարը տիգգաթըյնը ճէլպ իթմէ.քտէն պիզի միւսթաղնի գըլամազ. խմալ մէվճուտլարընը քէնտի պազարլարընա կէլէճէ.ք միւշթէրիյէ սաթմագա վէ արազըրա էյլէրինէ տիւշէն ֆըրսաթտան խախիֆատէ իթմէկէ ալըշմըշ օլան էրպապը Թիճարէթ վէ սանայիմիզ իսթիֆատէլէրինի ալթըրմամագտա վէ պու նէվ մամուլաթըն Թէրագգըլընա խըզմէթ խտէճէ.ք հիչ պիր վասըթայա միւրաճաաթ իթմէմէ.քտէ տիրլէր. Հալ պու քի էճնէպի սանաաթ.քեարլարընըն մամուլաթլարընը տայմա հէր քէսին նազարը խօշնուտիսինի ճէլպ խտէճէ.ք սուրէթտէ խոլահա զայրէթ էյլէմէ.քտէ օլտուգլարը կէօրիւլմէսինէ մուգապիլ՝ միւլ.քիմիզ սանաաթ.քեարլարը իլէ Թիճճարըընըն սանայիի Օսմանիյէնին Թէրագգըյընա միւմանաաթ էյլէմէ.քտէ պուլընան պու հալինին ճալիպը Թէէսսիւֆ օլաճագը չիւպհէտէն պէրի տիր. խմտի սէյահաթ Թարիգի իլէ միւլ.քիմիզէ կէլէն էճնէպիլէրին պու կիպի էմթաայը Թագտիր իթմէ.քտէ օլտուգլարընըն հէր կիւն կէօրմէ.քտէ օլտուղըմըզ միւթէամտի թէաթէ պուլատիալէրի էրպապը սանայիմիզի, էշխասլարընը, պունլարըն ասառը իսԹիխմալ վէ արզուլարընա կէօրէ իպտալ վէ Թաատիլէ վէ իչպու էմթաայը մազհարը րազպէթ օլաճագը մաճհալլէրէ կէօնտէրէրէ.ք, տահա զիյատէ իստիֆատէ իթմէկէ սէվգ իթմէ.ք իգթիզա տէյի՞լ մի տիր. Պախուսուս մուամէլաթը Թիճճարիյէտէ իգտամ վէ մէսայի մազհարը մուվաֆֆագըյէթ օլմագ իչիւն էն գըյմէթտար ֆէզայիլտէնտիր. պախուսուս մուամէլաթը Թիճճարիյէտէ քիւլլի իսթիֆատէ իթմէ.ք իչիւն սաթմագ արզու օլունան էմթաանըն բէ.ք մալիւմ օլմայան մահալլէրէ կէօնտէրիլմէսինէ միւթէվագգըֆ օլտուղը՝ գազիյէի միւսէլլէմէտէն տիր. Իշպու Թաֆսիլաթտանազարէն, Թիճճար վէ էրպապը սանայիմիզին՝ իյֆաասընա մէճպուր օլտուղը իքի միւհիմմ վազիֆէ վար տըր։

Էվվէլա՝ միւլ.քիմիզին .քէնտի այագլարընա կէլմէսինէ պէքլէմէյէրէ.ք, մալլարընը Էվրոբա վէ Ամէրիգատա միւշթէրիլէրին այաղընա գատար կէօնտէրմէ.ք։

Սանիէն՝ միւխթէլիֆ մէմէ.քէթլէրտէ սա.քին էճհալինին տատաթ, ախլեագ վէ արզուլարընը լայըգը վէճհիլէ Թէտգիգ խտէրէ.ք, վէ մալլէրինի պունլարըն խօշնուտիյէթլէրինի ճէլպ խտէճէ.ք սուրէթտէ իմալ վէ Թասնի էյլէյէրէ.ք րազպէթը ումումիյէյէ մազհար էյլէմէ.ք։

Իշպու վազիֆէլէրտէն պիրինճիսինէ կելինճէ, պազը սամիլարըն՝ էճնէպիլէրին Շարգ մամուլաթընը Թագտիր իթմէ.քլէրի հալտէ լըզըմը իլէ Թանըրնմալարընտան նաշի պունլարը վէ հալԹա էն գապա Թագլիտլէրինի պիլէ գըյմէԹլիլէրինին պիր գաչ միսլի ֆիյաթլա սաԹըլըրը պէյան օլունարագ իհթիրազ օլունապիլիր։ Պու հալի մաքէմթէսաւիֆ Թասավիւր խտէր վէ ֆագաԹ սալիֆ իւզ պի.քը քէսանըն իչպու միւտաալէէյի՝ Թիճարէթ վէ սէնայիի Օսմանիյէնին Թէրագգըըընա խըտմէթ էյլէմէ.ք չէօյլէ տուրսուն, պէօյլէ.ք պիր մանի Թէչքիլ իթմէյէճէյին, Թիւճճարըմըզ Թարաֆընտան պու պապատէ ֆէվգէլատէ իլթիզամ մէհգամ օլունմասը իգթիզա իթմէքլինի իխտիթեաս պուրզուրման ճէլպըն։ ֆագաԹ պու պապատէ սէնայի իլէ Թիճճարատան պաշգա պիր տէ սիասի Օսմանլըլարըն պիր մէճպուրիյէթի պուլընտուղը Ինքեար խտիլէմէզ։ Վագըա մատամ քի էճնէպիլէր Թարաֆընտան մահսուլաթը Օսմանիյէյի էլտէ իթմէ.ք իչին հաթԹա Թագլիտլէրինի պիլէ սաԹըն ալմագ մուխտաճէրէսը կէօզէ ալընըյօր. պիզիմ տախի քիւլլիյէթլի մէզալաղ մուգապիլինտէ սաԹըն ալմագտա օլտուղըմըզ էճնէպի մամուլաԹը էվրինէ տահա ուճուզ էտինէ պիլէճէքմիզ մամուլաթը տախիլիյէյի ալմագլըղըմըզ միւնասիպ տէյի՞լ մի տիր։

Խուլասա, Օսմանլը Թիճճարլարընըն՝ էճնէպի մամուլաԹընըն խոխալաԹընը է.քսիլԹմէ.ք վէ Օսմանլը մամուլաԹընըն իխրաճաԹըընը արԹըրմագ սուրէթի իլէ միւվազէնէի Թիճարէթին՝ Թիւր.քիանըն Թէրագգըյաթը ֆըզթիսաւիյէսի լէհինէ հուսուլը միւվազէնէսի միւմ.քին օլաբիլէճէկի աշի.քեար տըր։

ԹԻԽՃԱՐԻՅԷ

«Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը Կազէթասը»նըն մարտ 2 Թարիխլի նիւսխասընտէ կէօրիւլէն հաֆթալըգ Տէրսաատէթ բիացասընըն իճմալի տիր.

Պուղտայ.—Պու հաֆթա զարֆընտա 7000 քիլէ պէյազ Անատօլու գարըզըզ եսմումշագ պուղտայը կէլիպ սաթըլմըշ տըր։ Սէրթ պուղտայ միւվարէտաթ վէ սաթըչը՝ գըյէսի 31½-34 բարատան 7000 քիլէ տիր։

Արբա.—Գըյէսի 23½-27 բարատան 200 Թօնէլաթօ Անատօլու, վէ քիլէսի 10¼-10½ ղչ.տան 7000 քիլէ Թունա վէ Րումէլի արբասը սաթըլմըշ տըր։

Մըսըր պուղտայը.— Գըյէսի 23¼-23½ բարատան 350 Թօնէլաթօ Գարատէնիզ մըսըրը սաթըլմըշ տըր։

Եուլաֆ.—Սաթըշ եօգ։ Մարսիլեատա պէյազ Սէլանիք 15½, գըրմըզը 15-15¼ վէ Թէքիրտաղը 15½ տըր։

Բէթէն Թօխումը.— Գըյէսի 73-74 բարատան 150 չուվալ պիրինճի մալ սաԹըլմըշ տըր։

Անիսօն.—Սաթըշ էհէմմիյէթսիզ տիր։ Սազըղ մալինին գըյէսի 4¼-4¾ ղրուշ խսիյօր։

Ֆասուլեա.—300 չուվալ մալ սաթըլմըշ տըր։ Մարսիլեատա Թունա մալի 27 տիր։

Նօհուտ.—Գըյէսի 50 բարատան 300 չուվալ Զանագգալէ մալի սաթըլմըշ տըր։

Սուսամ.—Սաթըշ եօգ տըր։ Մարսիլեատա ալէա պէյազ Շարգ մալինին գըյէսի 15, վէ խարճը ալէմ 14.50 տիր։

Գազլա, գուշ եէմի, տարը, քէնտիր, խաշխաշ.—Նէ իչ վէ նէ տէ սաթըշ օլմամըշ տըր։

Խախալամ էմթաասը

Ուն.—Պու հաֆթա 2300 չուվալ Օտէսա, վէ 1900 չուվալ Չնճի Վատնա կէլիպ սաթըլմըշ տըր։

Շէքէր.—Պու հաֆթա 6480 չուվալ Թրիէսթէ վէ 1850 չուվալ Րուս վէ 100 չուվալ Թօզ չէքէրի կէլիպ քեամիլէն սաթըլմըշ տըր։

Գահվէ.—850 չուվալ կէլիպ սաթըլմըշ տըր։

Բիրինճ.—300 չուվալ Րանկուն վէ 700 չուվալ Մըսըր բիրինճի կէլիպ սաԹըլմըշ տըր։

Սիպիր եաղը.—Գըյէսի 13½-14 ղչ.-տան աղ չօգ իշ օլմագտա տըր։

Կազ.— Թրանսիթ մուամէլաթըյլա վուգու պուլան սաթըշ ֆիյաթը 17-17½ ղչ. տըր։

Տէմիր, չէլիք, Թէնէքէ.—Կէլէն մալ վէ օլան սաթըշ էհէմմիյէթսիզ տիր։

Գալայ.—Սաթըշ եօգ տըր։ Լօնտրատա Տէթրուս բէչին 115 վէ 3 այ վատէ իլէ 111.10 տըր։

Պագըր.—Աղ էհէմմիյէթլի իշ օլմուշ տըր։ Լօնտրատա Չիլի 54.15, Ինկիլիզ նէվի 59-59.5, պէսթ սէլէքթէտ 58.10 տըր։

Չինգօ.—Հիչ մալ կէլմէյիպ սաթըշ տա օլմամըշ տըր։ Լօնտրատա իքինճի մարգա 17-17.6, վէ խուսուսի 18.2.6 տըր։

Սբիրթօ.—47-56 գըյէսի 1 լիրատան 124 Ֆըչը միւխթէլիֆ մահալլէր սբիրԹօսը սաթըլմըշ տըր։

Իխրաճաթ էմթաասը

Թիֆթիք.— Գըյէսի 16-18 ղչ.տան 100 պալէա Թիֆթիք սաթըլմըշ տըր։

Եուն.— Բիացամըզտա իչ օլմամըշ տըր։ Մարսիլեատա պէյազ Թէմիզլէնմիշ Էնգարէ 1.85, պէյազ Թէմիզլէնմիշ Թարապլուս 1.72½, պէյազ Թէմիզլէնմիշ Պաղտատ 1.30, քիրլի Պէնկազի 0.60, քիրլի Եաֆա 0.52½ տըր։

Իպէք.— Բիացատա զաաֆը մէյլ վար տըր. պէյան իթտիքիմիզ սիւքիւնէթ պու հաֆթա տահա զիյատէ հըսս օլընմըշ տըր. Մարսիլեատա ֆիյաթ Թուլթկուն իսէ տէ, իշլէր հէման եօգ կիպի տիր։ Լօնտրա բիացասը օլտուգճա Թութկուն վէ ֆիյաթ նիւզուլէ.ք տիր. Լիօնտա խամ Պրուսա, Պաղտատ 41-44, Սուրիա 42-43½, Սուրիա բօթը 49 վէ Պրուսա վէ Պաղտատ 46 տըր։

Աֆիօն.—Գըյէսի 111 ղչ.տան 3 սէբէթ Նալը Խան աֆիօնը սաթըլմըշտըր։

Քիթրէ.— Գըյէսի 20-22½ ղչ.տան 43 չուվալ պէյազ, գըյէսի 17-18 ղչ.-տան 20 չուվալ պիյօնտօ, վէ գըյէսի 14½-16¼ ղչ.տան 20 չուվալ սարը քիթրէ սաթըլմըշ տըր։

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆ

(Տիւնքի նիւսխէմիզտէն մէպաւմ)

Ուսալ, երաժշտականութեան արհեստին վրայ յառաջ բերած մեր այս չափ խօսքերուն բուն նպատակն է, ոչ թէ ողջն ու խնդութիւնը սորվիլ եւ տեսակ տեսակ երգեցողութիւնները կամ այս արհեստին զանազան գործինները սահմանել կամ յիշել, այլ պատճառն էր հասկնալ առաջին չարժողը, այսինքն է Լնն Աստուած, որպէս զի մարդիկ հասկնան իբրեւ խրատ թէ, Աստուծոյ՝ իրենց տուած պարգեւաց չափով ի մաստունննր են, որովհետեւ բոլոր արհեստներ ու գործեր գուշակներ են թէ Աստուած մը կայ, եւ մենք բոլորս անկէ ենք յառաջ եկած, մանաւանդ չենք կարող ուրանալ այս ճշմարտութիւնը թէ՝ թիւերը առանց միոյն չեն բաղկանար ու յօդիր իրարու հետ, եւ գիր՝ առանց կէտի չի գոյանար, եւ երաժշտականին ալ առանց առաջին չարժման չի լինիր. Նոյնպէս եւ պարագանները առանց միոյն Աստուծոյ չէին կրնար բաղկանալ։ Արդ, պէտք է գիտնալ, ամէն արարածներու մէջ մի ըստ միոջէ՝ թէ բոլորին եւ թէ մասնաւորներու մէջ՝ եթէ ուղիղ մաքով քննութիւն կատարեւ, անշուշտ պիտի գտնես էնն, որ է պատճառ անոնց եղելութեան, ինչպէս նաեւ բոլոր արհեստներու ու գործերու մէջ։ Եւ թէ որ մէկը համարձակի առաջին պատճառին՝ որ Լնն է՝ որպիսութիւնը քննել ու իմանալ, անկարելի է եւ անհասանելի քննել ու գիտել։

Որովհետեւ ինչպէս մենք նոյնպէս եւ նախնիք որչափ ալ խորհեցանք ու կը խորհինք պատկերացնել մեր բանաւոր հոգիներու որպիսութիւնը եւ ձեռնամուխ լինելով առ այդ, չկրցանք իմանալ, վասն զի լոկ այս արհեստին որպիսութիւնը կատարելապէս չկրցանք գտնել, վասն զի եղանակներու բաժնուած այնչափ նիւթական գործիներ կան, որոց մասունքն անթիւ են, եւ ոչ ոք կարող է բոլորը մի եղանակի վերածել, ուստի աւանք իսկ կը խրատեն այնպիսիները որոնք տարակոյսէ վեր կը կարծեն իրենց ձեռնհասութիւնը՝ իմանալու համար Աստուծոյ որպիսութիւնը։

Արդ, սուր ձայնին բնութիւնը՝ արկան բնութիւն ունի. եւ երկրորդ ձայնը՝ որ է սակաւ պակաս քան զառաջն, խարտեաշ մաղձին բնութիւնն ունի, որ է «սաֆրան». եւ երրորդն որ աւելի եւս պակաս է, սեւ մաղձին բնութիւնն ունի՝ որ է (սավտան), եւ չորրորդն որ է «բամ»ն բլղամի (1) (մաղաս) բնութիւն ունի։ Արդ, այս արհեստին վարժութիւն ունեցողներուն խրատ լինելու համար պէտք է գիտել, թէ՝ որոնք որ արեան յաւելուած ունին, պէտք է անոր առջեւ երգել «բամ» (բ)ը որ է հաստն ու խոշորը։ Եւ եթէ մէկը որ բլղամի չատ ունի, պէտք է այնպիսոյն առջեւ երգել անոր հակառակը, որ է սուրը (զիլ)։ Նոյնպէս եթէ մէկը խարտեաշ մաղձն ունի չատ (սաֆրան) պէտք չէ այնպիսւոյն առջեւ երգել սուր եղանակը, ինչու որ արդէն բնութենէն ունի արեան բնութիւնը որ է տաք ու չոր, եւ տաքութիւնն ու չորութիւնը «սաֆրա»յին վրայ կ'աւելնայ, ուստի ինչ որ է սորին հակառակ այն պարտ է երգել, որ է բամն. Արդ, զիլն՝ որ է սուր, կրակի բնութիւն ունի, որ է տաք ու չոր. Եւ կան եղանակներ երկուական որ այս բնութիւնն ունին, այսինքն տաք ու չոր են, պարտ է աւելցնել անոնց մէջ աղէք մ'ալ՝ բամը, որ բնութեամբ ցուրտ է, եւ ասոնք իրարու հետ կապելով երգել, որ սեւ մաղձը կը թեթեւցնէ որ է սավտայն։

Ահա այս է բնութեան կարգը՝ զոր առաջին իմաստունք գտած են եւ որոշած, որ եթէ մէկը կ'ուզէ վարժիլ եւ գիտնալ այս արհեստը, առանց բժշկական դեղոյ եւ ըմպելեաց կրնայ ապաքինել ախտերը՝ արուեստիս զօրութեամբ, ինչպէս ըրին առաջին փիլիսոփայներէն չատերը։

Ինչու որ, Այն՝ որ այս դրութիւնը սահմանեց, ճչդիւ ստուգեց թէ երկինք ու լուսաւորներն ալ յօժ գեղեցիկ ձայն ունին, համեղ եւ անօսր եղանակաւ քան այն ձայները, որ պէս պէս նիւթական գործիներով ու արհեստով կը լինին։ Իսկ Աֆլատուն (Պղատոն) եւ Արըստուն (Արիստոտել) եւ Փոլոմէոս (Պտղոմէոս) եւ անոնց հետեւորդները հակառակեցան առաջնոց՝ ըսելով թէ անհնար է որ անոնք ձայն ունենան։

(Տէվամի)

(1) Ցոր. հաւաքման Երզնկացւոյ քերակ. բանն՝ որ վասն երաժշտութեան յանուն Համամայ՝ այսպէս ունի։ Այս գործիք ի չորից լարից, զորս եւ անուանեն, զիլ՝ որ է սուր, պամ՝ որ է ծանր, դուեթա՝ որ է երկրորդն եւ սեթա՝ երրորդն։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

100տէ 4 ֆաիզլի տույունը միւպէտտէլէի Օսմանիյէ Թահվիլաթընըն կէլէճէ.ք մարտ 1/14տէ վատէսի խիթամ պուլան 37 նումէրօլը գուբօն պէտէլինին Թարիխը մէզքիւրտէն իթիպարէն բազարտան մաատա հէր կիւն էօլլէնտէն էվվէլ ալաֆր. սաաթ 10տան էօլլէնտէն սօնրա 2½ա գատար (ճումաա կիւնլէրի սաաթ 10տան էօլլէնէ գատար) ԳալաԹատա վագը Օսմանլը Պանգասընտան Թէէտիյէ օլունաճաղը՝ Թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունըր։ Վատէլէրի էվվէլճէ խիթամ պուլան գուբօնլար տախի մէզքիւր կիւն վէ սաաթլարտա կէօսթէրիլմէլի տիր։ Նումէրօլը պօրտրօլարը իլէ պէրապէր վէրիլէճէ.ք գուբօնլարա մուգապիլ համիլլէրէ պիր մագպուզ իլմուխապէրի վէրիլէճէ.ք, վէ պէտէլի մէզքիւր իլմուխապէրին Թարիխինտէն 10 կիւն սօնրա Գալաթատա վագը Օսմանլը Պանգասընտան Թէէտիյէ օլունաճագ տըր։

*

100տէ 4 ֆաիզլի Բրիօրիթէ Օսմանլը Թահվիլաթընըն կէլէճէ.ք մարտ 1/14տէ վատէսի խիթամ պուլան 23 նումէրօլը գուբօն իլէ 1/14 փետր. 1902 Թարիխլի քէշիտէսի ամօրթի խուլէն Թահվիլաթ պէտէլլէրինին Թարիխը մէզքիւրտէն իթիպարէն բազարտան մաատա հէր կիւն էօլլէնտէն էվվէլ ալաֆր. սաաթ 10տան էօլլէնտէն սօնրա ալաֆր. 2½ա գատար (ճումաա կիւնլէրի էօլլէնտէն էվվէլ սաաթ 10տան էօլլէնէ գատար) Գալաթատա վագը Օսմանլը Պանգասը կիշէլէրինտէն Թէէտիյէ օլունաճաղը՝ Թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունըր։ Վատէլէրի էվվէլճէ խիթամ պուլան գուբօնլար իլէ ամօրթի խուլէն Թահվիլաթ տախի մէզքիւր կիւն վէ սաաթլարտա կէօսթէրիլմէլի տիր։ Նումէրօլը պօրտրօլար իլէ պէրապէր վէրիլէճէ.ք գուբօն վէ Թահվիլաթա մուգապիլ համիլլէրէ պիր մագպուզ իլմուխապէրի իթա օլունաճագ, վէ պէտէլլէրի մէզքիւր իլմուխապէրին Թարիխինտէն 10 կիւն սօնրա Գալաթատա վագը Օսմանլը Պանգասընտան վէրիլէճէ.ք տիր։

* *

1890 սէնէսի 100տէ 4 ֆաիզլի Թահվիլաթը Օսմանիյէնին կէլէճէ.ք մարտ 1/14տէ վատէսի խիթամ պուլան 24 նումէրօլը գուբօնլար իլէ 1902 փետր. 1/14տէ քէշիտէ օլունան գուրասընտա ամօրթի խուլէն Թահվիլաթ պէտէլլէրինին Թարիխը մէզքիւրտէն իթիպարէն բազարտան մաատա հէր կիւն էօլլէնտէն էվվէլ ալաֆր. սաաթ 10տան էօլլէնտէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 2½ա գատար (ճումաա կիւնլէրի էօլլէնտէն էվվէլ սաաթ 10տան էօլլէնէ գատար) Գալաթատա վագը Օսմանլը Պանգասընտան Թէէտիյէ օլունաճաղը՝ Թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունըր։ Վատէլէրի էվվէլճէ խիթամ պուլան գուբօնլար իլէ ամօրթի խուլէն Թահվիլաթ՝ մէզքիւր կիւն վէ սաաթլարտա կէօսթէրիլմէլի տիր։ Նումէրօլը պօրտրօլար իլէ պէրապէր վէրիլէճէ.ք գուբօն վէ Թահվիլաթա մուգապիլ համիլլէրէ պիր մագպուզ իլմուխապէրի վէրիլէճէ.ք, վէ պէտէլլէրի մէզքիւր իլմուխապէրին Թարիխինտէն 10 կիւն սօնրա Գալաթատա վագը Օսմանլը Պանգասընտան Թէէտիյէ օլունաճագ տըր։

20/5 մարտ 1902 Տէրսաատէթ 8—8

[Սիւկէր տիքիչ մաքինասընըն իլանը իչիւն սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունսուն։]

ՎԻԼԱՅԷԹԻ ՇԱՀԱՆԷՅԷ ՄՈՒԳԻՄ ԹԻՒՃՃԱՐ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԱՆ ՎԷ ՏԱՎԱ ՎԷՔԻԼԼԷՐԻ ՎԷ ՍԱԻՐ ԱՍՀԱՊԸ ՄԷՍԱԼԻՀԷ ՖԷՎԳԷԼԱՏԷ ԳՕԼԱՅԼԸԳ

Սթանպօլտա վէ վիլայաթը Շահանէտէ վէ Էվրոբատա մէվճուտ պանքէ վէ սարրաֆիյէ վէ Թիճճարիյէ վէ նիհայէթ հէր տիւրլիւ խուսուսաթա աիտ իչլէրի օլուպ տա օ իչլէրին նէթիճէլէրտէ գալմըշ վէ նէթիյճէսի նէ օլմուչ խուսուկի հագգընտա մալիւմաթը միւքէմմէլէ վէ սահիհէ ալմագ իսթէյէն զէվաթ Գալաթատա Իւզէթ Բաշա խանընտա 15, 16 վէ 17 նումէրօլը Անտօն Ալիք էֆ.նին խաարէհանէսինէ 30 ղրուշլըգ բօսթա բուլը կէօնտէրտիքլէրի հալտէ, միւվաքքէլլէրինին ճէվապլարընը տէրհալ ալըրլար։ Թէլէկրաֆլա ճէվապ Թալէպ խտէնլէրին՝ Թէլէկրաֆ իւճրէթինի այրըճա կէօնտէրմէլէրի լըզըմ խտէր։

][120][

ՊԻՐ ԿԷՃԷ

—Պէնճէ Հայիպէ Սըտտիգէյի կէօրմէքտէն սագընմագա սէպէպ չու Զէքիյէ նիյմէթ տէնիլէն մէյտան գատըն տէյի՞լ մի իտի, օ հալտէ նիչի՞ն Թէրէտտիւտ իտիյօրըմ... նիչի՞ն գորգույօրըմ. Էյթէ պուրատա տէյիլ, Թապիի պէնիմ պու ազչամ պաղչէյէ չըգտըղըմը պիլէմէյէճէք տիր.—տէտիմ.

Պունըն քէնտիմէ ճէսարէթ վէրտի.քտէն սօնրա, պաղչէյէ չըգտըմ. Խինէ Թըպգը էվվէլ.քի ազչամքի կիպի իտի. հէնուզ հիչ պիր ըըըզգ կէօրիւնմէյօր իտի. Թախթա հէյվանէնին էօնիւնտէ տուրտում, պէօյլէ.քը պիր հէյէճան վէ ինթիզար իչինտէ պէ.քլէտիմ։

—Օ՞հ, միւշքիլ չէյ... չիմտի պիլտէ մուԹլագա մէրհամէթ իտէր. օտաըընա կէլիր, պէլքի տէ պէնիմ իչիւն ատ չալար իտի. ֆագաթ նէրէ՞տէն պիլէճէք, զարտաշըմ Ապիտին տէտի.քլէրի տօղրու տըր. Թապիի Հայիպէ պէնիմ սէվտիկիմի պիլմէզ.—տէյու միըըլտանըյօր իտիմ։

Պու հալտէ եարըմ սաաթ կէչտի, արԹըգ պէն իւմիտսիզ օլմագա պաշլամըշ իտիմ. քէնտը Թէէսսիւրլէ «ո՜ֆ, պէն պէտպախԹըմ...» ճիւմլէսինի հէնուզ իքմալ իթմէտէն, օտատա, պէնիմ Հայիպէ Սըտտիգէճիկիմին օտասընտա պիր այտընլըգ կէօրիւնմէսի՞ն մի, արԹըգ քէնտիմի զայպ իտէճէ.ք պիր հալէ կէլտիմ, պիլմէմ. օտայա իքի քիչի կիրտի. պունլարըն իքիսինի տէ պիր գաչ տէֆալար Թանըյամըշտըմ. քէնտիմճէ «մուԹլագա Հայիպէ Սըտտիգէ իլէ րէֆիգէսի...» տէյու տիւշիւնիյօր իտիմ. ֆագաթ ալտանմըշըմ. Փիշհագտա պիրի Հայիպէ Սըտտիգէ իտի ամմա, էօԹէ.քի րէֆիգէսի տէյիլ իտի. օ, մուճիպը ֆէլաքէթիմիզ օլան օ մէլուն գատըն իտի. ֆէնա հալտէ Թիթրէմէյէ պաշլատըմ. տիմէ.ք քի կիտէր իքէն պէնի ալտաթմըշ իտի. «գոմշուլարա կիտիյօրըմ» տէյու հայզըրըմագլա պէրապէր, հանըմ էֆ.նին գօնաղընա կիտմիշ իտի. գորգու վէ նէֆրէթ արասընտա ԹիԹրէյէրէ.ք օրաճըղտա սինտիմ. օ մէլուն գատընըն կէօզլէրի պէնի գարանլըգտա տա կէօրիւր գանըն իտիյօր իտիմ։ «Պէնիմէ էյլէնէճէ՞.ք մի ... պէնիմ մէյտանի սատաէթիմի վիրան իտէճէ՞.ք մի... օ՜ֆ, պու գատըն պէնի էօլտիւրմէկի իսԹէյօր» տէյու տիւշիւնմէկէ պաշլատըմ. օտայա պիր ի.քի գատըն տախա կիրտիլէր քի, չիւպհէսիզ օ կէճէ գօնագա կէլէն միւսաֆիրլէրին Թազէլէրի իտի. եօգարտա օԹուրտուգտան սօնրա, պիրազ քէնտի աւէմիէրինտէ վագթ կէչիրմէ.ք իչիւն վալիտէյինին եանընտան այըրըլմըշ էվին քիւչիւ.ք հանըմը Հայիպէ իլէ պիրլի.քտէ պու օտայա կէլմիշլէր տիր։ Օ մէլուն գատընըն օնլարա պիրլի.քտէ պուլունմասը պէնի րահաթսըզ իթտի, պէն չիւպհէ իչինտէ մուԹմաէն Թիթրէյօր իտիմ. ֆագաթ պու գորգու իլէ պէրապէր եինէ վագթ վագթ Թախթաբէրտէնին արասընտան պագմագ իչիւն քէնտիմի Թուտամայօր իտիմ։

Հէր պիրտէն բէնճէրէնին էօնիւնտէ օԹուրտուլար. արԹըգ կէօրիւշտի.քլէրի չէյլէր իշիտիլիյօր իտի. օ գատըն տէյօր իտի .քի,

—Օ՜ֆ, նէ՛ գատար սըճագ, պուբաը լօտօսա գարշը տա,...

—Էվվէթ... պու օտալար եաղըն հէր սըճագ օլուր։

—Գաֆէսլէրի նի՞չին գալտըրմայօրսընըզ։

—Պիլմէմ։

—Դարշը Թարաֆտան պուրայը կէօրէն հիչ խանէ վա՞ր մը։

—Խայըր... պու գօնաղըն էն պէօյլէ.ք էյլիկի գոմշուլարտան հիչ պիրինին էվի պուրայա նազըր օլմամասը տըր։

—Տօղրու, էօյլէ... պուրասը հիչ պիր Թարաֆտան կէօրիւնմէզ։

—Պու օտայը տա հիչ պիր եէրի կէօրմէզ. եալընըզ սիզին պաղչէյի...

—Աման, նէ՞ զարարը վար, պիզիմ պաղչէ տէ սիզին տիմէ.ք...

—Շիւպհէսիզ, էֆէնտիմ, էօյլէ տիր։

—Էյի եա՛, չու գաֆէսլէրի գալտըրալըմ տա պիր ազ հավա ալըրըզ։

—Բէ.ք էյի օլուր, պիր ազ մանզարա տա վար, հոյտէ գալտըրալըմ։

Շու գաֆէսլէրին գալտըրըլմասընը Թէ.քլիֆ իտէն՝ իչթէ օ գատըն իտի. ա՞հ, մէլուն գատըն... նէլէ՞րը տիւշիւնիյօր իտի. պէն օնտան չիմտիյէ գատար հէր ֆէնալըգ կէօրմիւչ օլտուղըմ իչիւն, չու Թէ.քլիֆինի տէ պիր ֆէնալըղա համլ իթմիշ իտիմ. քէնտի քէնտիմէ «մուԹլագա պէնի կէօրմէ.ք... պէնի պուրատա Թագիպ իթմէ.ք իչիւն պէօյլէ եափըյօր» տէյու տիւշիւնտիմ։

Շու հիւքմի վէրմէ.քտէ բէ.ք մագուլ օլմագլա պէրապէր, Թէմամէն եանըլըյօր իտիմ. չիւնքի օ գատըն պու կէճէ պանա ֆէնալըգ իթմէ.քտէն գըյամէտ էյլի.ք իթմէ.ք խմթէյօր իտի. հի՞չ չիւպհէ եօգ քի, պէնիմ պաղչէտէ պուլունաճաղըմը պիլմիյօր իտի. միգդագթ իթտիմ, բէնճէրէնին էօնիւնտէ պուլընտուղը հալտէ պաշչէյէ հիչ պագմայօր իտի. Հայիպէ Սըտտիգէ հանըմ էվ սահիպի օլտուղը իչիւն գարշըլարընտա պիր սանտալեայա օԹուրմագ իսԹէտի. ֆագաթ օ տէրհալ՝

—Այլա՜հ աշգընա պուրայա պույուրընըզ, օրատա բահալթըզ օլուրսընըզ. չու մինտէրի իղէրինտէ հէբիմիզ սէրպէսթէ օԹուրալըմ.—տէյու, Հայիպէ Սըտտիգէյի մուԹլագա բէնճէրէնին էօնիւնտէ օԹուրԹմագ իչիւն խարար իթտի. օտանըն իչինտէ եանան իքի լամպանըն բըըըըըըը, արԹըգ հէր չէյ էյիճէ կէօրիւնիյօր իտի. հէլէ գաֆէսլէր տէ գալգտըղտան սօնրա օտատա.քիլէրի պիւսպիւԹիւն կէօրմէ.ք գապիլ օլապիլտի. պուլընտուղըմ եէրտէն Թիթրէյէրէ.ք Թէմաշայա քէնտիմի ալամայօր իտիմ. Կէօզլիւմին էօնիւնտէ Թէճճասիմ խտէն պու մէնզարէի ալվիյէյէ գարշը Թէվգէլատէ միւԹէհասսիս օլմամագ գապիլ տէյիլ իտի։

(Տէվ-մ)

ԿԷՄԻՃԻԼԷՐ

ՆԻԼՃԻՒՆ ՍԱՂԼԱՄ ՏԸՐ

Կէմիճիլէրին ՚իէ պալըգ ավճըլարընըն սաղլամլըղընա վէ գավի իւլ միւձուռ օլմալարընա թէւաճճիւհ խաւրուհնից: Պունլար՚ տէնիղ իւղէրինտէ ֆուրթունա վէ տալկալար արասընտա նաւաալըգլարը վէ կէօյիւս պալըր աչըգ սաւրաըգլարը հալտէ, հիչ պիրիսի տէ նէցլէյէ, նէվալգիէ վէ պրօնշիթէ միւպթէլա օլմազ. անլէրին էօքսիւրուգլէրի նատիրէն իչիտիլիր. վէ հիչ պիրի կէօյիւս վէ վէրէմ խաստալըգլարընա տուչար օլմազ:

Պու հալ նէտէն իլէրի կէլիյօր. սէպէպի՚ բէք էսկի զէմանլարտան պէրու մալիւմ օլմուշ տըր: Հէքիմլէր՚ տայմա պու հալի՚ կէմիլէ լին սըվամըշ օլտուղը գաթրանըն պուխար վէ կազընը կէմիճիլէրին վէ պալըգ ավճըլարընըն ալէտաէվամ թէնէֆֆիւս էթտիքլէրինէ համլ էթմիշլէր տիր,

Իմտի, գաթրանըն՚ նէֆէս պօրուլարընա վէ կէօյիւսէ նէ՚ գատար ֆայտալը օլտուղընը հէր քէս պիլիր:

Ուֆագ պիր նէցլէ՚ իհմալ էտիլիպ պազըլ մառըզտա, պրօնշիթէ թահվիլ օլապիլիր, վէ էսկիմիշ պիր պրօնշիթ վէ նէվալգիտէն խազալը գուրթարմազ սախի բէք միւշքիլ պիր չէյ տիր: Իմտի, ֆէնալըղըն իպթիտասի գուհնուրէնտէ քէօքաէն էօնիւնիւ ալմազ լիւզումը խասթալարա նէ՚ գատար թավսիյէ էտիլսէ էքսիք տիր: Մէշգիւր խասթալըղըն իլաճը՚ գայէթ միւէսսիր վէ սատէ վէ ազ մասրաֆլը տըր. Նէ նէ հէր թասամա գաթրանըլը սու իչմէլի տիր: Անճագ քէնտի քէնտինէ թէրթիփ էտիլէն գաթրանըլը սու բէք ազ թէէսիրլի տիր. զիրա թասլի գաթրանըն սու իչինտէ էրիմէսի գապիլ տէյիլ տիր:

Բարիզտէ Մ. Կիւյօ նամ մասրուֆ էճզաճը՚ գաթրանը էրիր պիր հալէ գօյմայա մուվաֆֆագ օլմուշ օլմաղլա, պու կիւնքի կիւն պիլճիւմլէ էճզախանէլէրտէ Կիւյօ գաթրանը նամըյլա գաթրանըլը պիր չուրուպ պուլընմագտա տըր քի, պունտան տէրհալ գաթրանըլը սու յապմագ իչիւն պիր գտըլ ջըրէ պէրրագ վէ թէէսիրլի պիր գաթրանըլը սույը թէտարիք խալըեպիլիր:

Պիր գահվէ գաշըղը Կիւյօ գաթրանը պիր պարտագ սու իչինէ գարըշտըրըլարաք հէր թասամա իչիլտիքտէ, էն մուանինտ նէֆվազիլ վէ էն էսկիմիշ պրօնշիթ աէֆ օլուպ կիտէր: Հաթթա վէրէմ օլտուղը էյիճէ անլաշըլան խասթալըղը սախի չօգ տէֆա պու սուրէթլէ աէֆ ու թէտաւի օլունապիլիր. զիրա գաթրան՚ ազձիյէր գապարձըզլարընըն չիւրիւմէսինէ էօնիւնիւ ալըր: Մէշգիւր պէսիլլոսլարը թէլէֆ խուսուսուր մէշգիւր չիւրիւմէսինէ էօնիւնիւ ալըր:

Էյիլէշմէսի իմկիանըզ կէօրիւնէն պու կիւլի պիր չօգ խասթալըգլար՚ 30 սէնէտէն պէրու Կիւյօ գաթրանը վասըթասըյլա էյիլէշտիկլէրի կէօրիւլէլ, պակը էրպապը միւսաատէզա՚ խաս միւշահէտէյինտէն պիլխասսա խաստալըգլարընըն սատէ Կիւյօ գաթրանըն էպէնինէ քէնտի էհրամը սատիվէ գաթրանը սաթմագտա, վէ պէյլէճէ խասթայա ֆէնալըղը մուսաւ... ճիւլ օլմագտա տըր: Փիլվազը պուզը ֆաալիյեթ ... աշագը ճիւլա գաթրան գուլլանըլար. պունլար պաղըը քըրքէ ուճուզ օլուր, լաքին խասթայը էյի իթմէզ:

Պիրաէնպալէյհ, պրօնշիթ, նէցլէ, վէ էսկիմիչ նէվալզի, վէ համթա տըղնէֆէս վէ վէրէմ խասթալըգլարընտան էյիլէշմէք իչիւն էճզախանէլէրտէն սատէ Կիւյօ գաթրանընը (Goudron Guyot) թալէպ իթմէլի, վէ պիր կէօնա խանէ ... պուլիմամագ իչիւն հէր չիչէնին իւզէրինտէ պուլընան էթիքէթէ տիգգաթ իթմէլի տիր: Մէշգիւր էթիքէթին իւզէրինտէ պասմա վէ իրի ... ... Կիւյօնըն իսմի վէ ... ... տըր: Բէզա մէշգիւր էթիքէթին իւզէրինտէ ֆարքլը գամըն չու ասրէսի սախի մէվճուտ տըր: «Մէզօն Ֆրէր, Բարիզտէ Ժագօպ սօգաղընտա Նօ. 19»

Պու իլաճըն ախիզի պիր մուհասէպէ սա փիյաթընըն գայէթ էհվէն օլմասը տըր: Կիւյօ գաթրանընըն պէհէր չիչէսինտէ 12տէն 15 լիթրայա գատար սու իչինտէ գուլլանըլմասը թէրթիպ իթմէզ, խալ... ... մէզօն գաթրան մէվճուտ խասըրի նազարը տիգգաթա ալընըր իսէ վէ կիւնտէ պիր լիթրա սու իչիլէճէքի ֆարզ էտիլիր իսէ նէվմիյէ 20տէն 30 բարայա գատար թէտավի մասրաֆը օլաճաղը անլաշըլըր: Կիւյօ գաթրանընըն կէրէք էհվէնիյեթի վէ կէրէք խարարըղը պու իլաճըն իսթիխմալի ումումիլէշմէսինէ ազ խարալը իթմէմիչ օլտուղը տէրքեար տըր: (4)

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իչպը սախըը Ատանանըն 1իւնճի կիւնիւ ալէսսապահ սաաթ 10տա Պէօյիւք Ատա իսքէլէսինտէն պիր վափօր հարէքէթլէ Հէյպէլի, Ճատը Պօսթանը վէ Գալամըշ իսքէլէլէրինէ օզըրայարագ Գատըքէօյ իսքէլէսինէ կէլէճէկի, վէ իսքէլէի մէզքիւրէտէն տախի սաաթ 11¹/₂տա հարէքէթլէ Հայտար Բաշա իսքէլէսինէ օզըրայարագ Պէշիքթաշ իսքէլէսինէ կիտէճէկի կիպի, սապահլարը քէօփրիւտէն Ատալարա հարէքէթ խաէն վափօրըն սէֆէրի խալընըզ Պայրամըն իլք կիւնիւնէ մախսուս օլմազ իւզրէ խալըմ սաաթ սօնրա իճրա օլընաճագ տըր:

3 մարտ 318

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 17 մարտ

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	094—
Օսմ. էսհամը ալըլար	25—63
» » գաքանթը	25—81
» » » Բ	51—50
» » » Գ	27—87
Օսմանլը Պանգասը	12—50
Մըսըր տուլ. մուէթթահըտէ	108—
Ժուլկար իսթիգրազը	104—50
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—325

Բարիզ 17 մարտ

Ֆրանս. էսհ. 3⁰/₀ ֆր.	100—55
» « 4¹/₂ ⁰/₀	102 17
Եէնի Օսմ. էսհամը ալըլար	26—75
» » » գաքանթը	26—70
Մէտալիէլէ	
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	116—25
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	324—
» Պանգասը	564—
Գրէտի Լիօնէ	1045—
Իթալիա էսհամը	100—55
Բոսֆորիթէ Թիւրք	506—50
Օսմանիյէ	464—
Տուան Օթօման	516—
Սրանեօլ	78—
Թրանսվաալ	134—
Գամպիօ 3 այ վատէ	25—160

Վիէննա 17 մարտ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	238—40
Րումէլի չըմէնտըֆէրի ֆր.	110—50
Օսմանլը Րէժի ագսիօնը	297—

Պէրլին 17 մարտ

Րումէլի չըմէնտըֆ. (մարգ)	114—70
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	20—25
Թուպլը	216—35

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ումմ. տիւն ագչմ. գաք.	28—23
» » » էն եիւքսէք	28—30
» » » էն աչագը	28—22¹/₂
Պու սապահ ալըլար	28—21
Րումէլի չըմէն. ագչմ. գրմար.	114 62
» » էն եիւքսէք	115 37
» » էն աչագը	114 62
» » ալըլար	114 62
Ագչէ ֆարգը	—
Րէպօռ ղըչ.	—
Հէվալէսիզ »	—

ՓՈՒՆՏԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Րէժի և ... Օսմ. Լիր.	14—
Սիկարէթ Ա.	—15
» Բ.	—68
Թրամվայ	5—85
Ժուխւանա	1—57
Օալիկասիօն Թրամվայ	484—
Ասիւրանս	3—57
Հէրիօմ	70—50
Պանգ Նասիօնալ տը Կրէ.	410—50
Թրանսվաալ	133—
Րըխթըմ Թահվիլաթը	477—
Գրէտի Ֆօնսիէ էժիբսիէն	267—
Անատօլու չըմ. ագսիօնը	10—40
Շիրքէթը Խայրիյէ հիս. Լ. Օ.	26—75

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղչ. տան	ղչ. բր
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—02
Մէթալիք	099—
Ինկիլիզ լիրասը	110—05
Ֆրանսըզ ալթունը	87—22
Բօլ	90—
Գրիմից ալթունը	51—06
Ֆարպօն գայմէսի	8—60

ԳԱՄՊԻՕ

	Ալըճը	սաթըճը
Լօնտրա չէք	110-15	111-05
	40	40
Բարիզ չէք	22-81	22-73
Մարգ	18-57	18-48
Վիէննա չէքի (գուբօն)	21-80	21-70

ԻԼԱՆԱԹ

ԽԱՃԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսաի Շահանէնէ միւպայէա օլունաճագ էտէվաթը նալպուրիյէնին՚ մարտըն 5րինճի սալը կիւնիւ գարարը էվվէլի վէ 7նճի բէնճչէնպիհ կիւնիւ տէ 100տէ 3 թէնզիլի պիլըզապոլ իհալէի գաթիյէսի իճրա օլունաճաղընտան, իթայա թալիպ օլանլարըն՚ թէէմինաթ ագչէսինի վէ եա միւթթէպէր քէֆալէթնամէյի միւսթասհըպէն եէվմը մէզքիւրտէ սաաթ 10տա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւչարէքէնայա կէլմէլէրի:

28 չուպաթ 317 3—3

* * *

Խազինէի Խասսաի Շահանէնէ միւպայէա օլունաճագ թէնէքէտէն մամուլ էչեանըն միւնագասասընա պաշլանըլտըղընտան, իթայա թալիպ օլանլարըն՚ թէէմինաթ ագչէսինի վէ եա միւթթէպէր քէֆալէթնամէյի միւսթասհըպէն Խազինէի ճէլիլէի միւչարէքէնայա կէլմէլէրի:

4 մարտ 318 3—1

Սիվասլըօղլու Իպրահիմ էֆ.նին՚ Խօրօսզատէ միւթէվէֆֆա հաճի Հասան էֆ. քերիմէսի Ֆաթմա Զէօհրա հանըմ զիմմէթինտէ պա իլամ մահքիւմունպիհ ալաճաղը օլան մէպալիղին թէէմինը իսթիյֆասը զըմնընտա մէտյունէի մումաիլէյհանըն Տէրսաատէթտէ Աչըգ Բաշա մահալլէսինտէ Գասսապ Պաշը Զէյնէպի ճատտէսինտէ միւքէրրէր 32 նումէրոլը պիր գըթա արսատա, վէ մահալլէի մէզքիւրէտէ Հայտար ճատտէսինտէ միւքէրրէր 87 նումէրոլը տիկէր պիր գըթա արսատա 12 հիսսէ իթիպարըյլա միւթէսարրըֆէ օլտուղը 8 հիսսէսիյլէ Եավուզ Սելիմ մահալլէսինտէ Այազմա ճատտէսինտէ 697 նումէրօլը քարկիր տիւքքեան վէ իւզէրինտէ վագը 699 նումէրոլը իքի պապ օտատա, վէ մահալլէի մէզքիւրէտէ Թէքիրտազը Իսքէլէսինտէ Հաճի Պէքիր Ազա սօգաղընտա 10 նումէրոլը մաղազա իլէ ֆէվգինտէ վագը 8 նումէրոլը պէքեար օտասընտա պիրէր սէհիմ հիսսէի չայիասը, վէ Պօզազ Իչինտէ Սարըեարտա Ֆրնտըզ Սույու մէվգընտա թահթանի վէ ֆէվգանի 16 օտա վէ քէպիր պաղչէ վէ ախըր վէ գույույը միւշթէմիլ սըրֆ միւլք մէրհուն պիր պապ խանէսի թահթը հաճզէ ալընմըշ օլմաղլա, թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիլմիւզայէտէ ֆիւրուխթընա թէշէպպիւս օլունաճաղը՚ Պէյօղլու Իճրա մէմուրիյէթի ճանիպինտէն իլան օլունըր:

2 մարտ 318

	Գըյէի ճէտտա	Պէհէր ճէտտա գըյէսի
		ղչ. բր.
Ինկ. բիրինճի 35000 իլա	40000	1 5
Մըսըր » 8500 »	10000	2
Շէքէր 60000 »	66000	1 15
Նօհուտ 14000 »	16000	1 10
Հալէպ եաղը 900 »	1000	12

Իմարաթը Ամիրէ լազըմէսի իչիւն պիր սէնէլիք օլմազ իւզրէ միւպայէասընա լիւզում կէօրիւնէն պալէատէ մուրաքգամ 5 գալէմ էրզագըն հիզալարընտա մուրաքգամ ֆիյաթլարըլա թալիպլէրի էօհտէլէրինտէ պուլընտըղընտա, վէ մարտըն 12նճի սալը կիւնիւ սաաթ 10ա գատար հէր գաչ բարա վէ 13իւնճի չարչէնպիհ կիւնիւ 100տէ 5 գապուլ օլունըպ հասաը լայըգլարընը պուլտըղը Թագտիրտէ իհալէի գաթիյէլէրի իճրա գըլընաճաղընտա պինաէն, Ն գաւնըլարըլա իթա իթմէք վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին՚ մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի:

2 մարտ 318 3—1

Զաֆրանպօլուտա Բէօրքիւլի Մէհմէտ Բաշա վագֆընտան 12999 ղչ. պէտէլը սաալըգըլը մա 5 պապ մաղազա քիլ բուսուտը 13000 ղչ.տա միւզայէտէյէ գօնուլըղը՚ Գասթամունի վիլայէթի էվգաֆ մուհասէպէճիլիկինտէն քէչըլտէ գըլընաճ 26 չուպաթ 317 թարիխլի թէլէկրաֆնամէտէ պէյան վէ իչար գըլընմըշ օլմաղլա, զամմ իլէ թալիպ օլանլարըն՚ թարիխը իլանտէն իթիպարէն 318 սէնէսի մարտընըն 11րինճի կիւնիւնէ տէկին 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմին ագչէսինի միւսթասհըպէն Տէրսաատէթտէ էվգաֆը Հիւմայուն Մուհասէպէի Ումումիյէ իտարէսինէ, վէ մահալլինճէ մէճլիսը վէ էվգաֆ իտարէլէրինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի:

28 չուպաթ 317 3—2

* * *

Թաչ Բէօրրիւտէ 8200 ղչ. պէտէլը սաալըգըլը Մուզաֆֆէրէտտին համամը 7500 ղչ.տա միւզայէտէյէ օլտուղը Գասթամունի վիլայէթի էվգաֆ մուհասէպէճիլիկինտէն քէչըլտէ գըլընան 26 չուպաթ 317 թարիխլի թէլէկրաֆնամէտէ պէյան վէ իչար գըլընմըշ օլմաղլա, զամմ իլէ թալիպ օլանլարըն՚ թարիխը իլանտէն իթիպարէն 318 սէնէսի մարտընըն 11րինճի կիւնիւնէ տէկին 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմին ագչէսինի միւսթասհըպէն Տէրսաատէթտէ էվգաֆը Հիւմայուն Մուհասէպէի Ումումիյէ իտարէսինէ, վէ մահալլինճէ մէճլիսը վէ էվգաֆ իտարէլէրինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի:

28 չուպաթ 317 3—2

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

ՀԱՖԹԱԼԸԳ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Անատօլու լիմանլարըյլա Պաթում, Նօվօրօսիսք, Տէրսաատէթ, Իզմիր, Սէլանիք, Շիրա, Բիրէ, Բաթրաս, Մարսիլեա, Հավր վէ Լօնտրա արասընտա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլէր.

Վիւրուտինէ պէքլէնէն վափօրլար

Ալաֆր. մարտըն 17նճի բազար էրթէսի կիւնի «Օրթէկալ»՚ Գարատէնիզտէն:

Ալաֆ. մարտըն 20րինճի բէնճչէնպիհ կիւնի «Թօնկօ»՚ Սուրիյէտան:

Ալաֆ. մարտըն 23նճի բազար կիւնիւ «Պազտատ»՚ Մարսիլեատան:

Հարէքէթ խտէճէք վափօրլար

Գարթան Թօմարըն սիւվար օլտուղը «Օրթէկալ» վափօրը՚ ալաֆր. մարտըն 18նճի սալը կիւնիւ ազշամ ալաֆ. սաաթ 4տէ Թէքիրտաղ, Զանագգալէ, Բիրէ, Սուտա, Մարսիլեա, Հավր վէ Լօնտրայա:

Գարթան Րիպալտինին սիւվար օլտուղը «Թօնկօ» վափօրը՚ ալաֆր. մարտըն 20նճի բէնճչէնպիհ կիւնիւ ազշամ ալաֆր. սաաթ 4տէ Զանագգալէ, Իզմիր, Բիրէ, Նաբօլի վէ Մարսիլեայա:

Գարթան Զօգգօլանըն սիւվար օլտուղը «Մէսֆիս» վափօրը՚ ալաֆր. մարտըն 24նճի բազար էրթէսի կիւնի կիւնտիւզին Նօվօրօսիսք, Պաթում, Թրապիզօն վէ Սամսոնա:

Գումբանեա՚ տօղրուտան տօղրույա Բարիզ վէ Բարի-Լիօն-Մէտիթէռանէ չըմէնտըֆէրինին էն իւյէք սէթասիօնլարը իչիւն տախի պիլէթ վէրէպիլիր:

Բարիզ իչիւն վէրիլէն պիլէթլէրին ֆիյաթլարը պէրվէճհը աթի տիր.

Պէօյիւք բօսթալարըլա 1նճի մէվգը	320 Ֆր.
2նճի մէվգը վափօր վէ 1նճի մէվգը չըմէնտըֆէր	242 »
2րինճի մէվգը վափօր վէ 2նճի մէվգը չըմէնտըֆէր	230 »
Եիւք վափօրլարըյլա խալընըզ 1նճի մէվգը	245 »

Տահա միւքէմմէլ մալիւմաթ վէ թաֆսիլաթ ալմագ իսթէյէնլէր՚ Գալաթատա Մօմխանէտէ Սիթթէ Ֆրանսէզտէ մէրքէզ աճէնթէլիկինէ միւրաճաաթ խտէպիլիրլէր:

ՍԻՆԿԷՐ

ՔԱԹԸ ՀԱՃԸԼԷԹԸ ՇԷՀՐԻՅԱՐԻՆԻՆ

ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱԼԱՐԸ ՄԻՒԹԷԱՀՀԻՍՏԻ

THE SINGER MANUFACTURING C.

Սինկէր գումբանեասընըն խալիս Ինկիլիզ չէլիկինտէն օլարագ իմալ իթմէքտէ օլտուղը մաքինալարընըն զէրաֆէթ վէ մէթանէթ իլէ սաիր պիր խայլի մուհասսէնաթը օլ տէրէճէ թագտիր օլընմըշ տըր քի, պու կիւն տիւնեանըն հէր թարաֆընտա պիւթիւն ֆամիլեալար, թէրզիլէր վէ գունտուրաճըլար մահզա Սինկէր մաքինասը իսթիմալ իթմէքտէ տիրլէր:

Սինկէր գումբանեասը՚ չիմտիյէ գատար վուգու պուլան միւթէատտիտ սէրկիլէրտէ ումումիլէրտէ տէօրթ եիւզտէն զիյատէ միւքաֆաթ վէ մէտալեալարա նայիլ օլմուշ տըր:

Շիւպէլէր պիլճիւմլէ վիլայէթը Շահանէտէ:

Մէզքիւր մաքինալարըն մահալը ֆիւրուխթը.

Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա Գալաթա Սէրայընտա Մէքթէպը Սուլթանի գարչըսընտա:

Գալաթատա [Թիւնէլին արգասընտա Սինկէր խանընտա:
[Թրամվայ սթասիօնընըն գարչըսընտա:

Սթամպօլտա Սուլթան Համամընտա Նօ. 2:

Աքսարայտա Պայազիտտէ Թրամվայ սթասիօնը գարչըսընտա Նօ. 13:

Իսկիւտարտա չարչը պօյունտա:

Թագլիտլէրտէն սագընմագ իչիւն պալէատէքի մարգալըն՚ մաքինալարըն իւզէրինտէ պուլընմասընա տիգգաթ իթմէլի:

ՌՕՍԻԱ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

1881 մարտ 20 թարիխլի իւքագը խիւմայունի իլէ Թէէսիս գըլընմըշ օլան իչպու գումբանեանըն մէրքէզը՚ Բէթէրսպուրկտա պէօյիւք Մօրսքայատա 37 նումէրոլը օթէլը մախսուսընտա քային:

Տէօրթ նէվ սիկուրթա, եանի ԵԱՆԿԸՆ:— ԷՕՄԻՒՐ.—ՆԱԳԼԻՅԱԹ.—ՖԱՃԱԼԱՐ.

Յրանգ

1898 սէնէսինտէ թահսիլ օլունան բրիմ	34775462
Թէէմինաթ ագչէսի	121765333

1881 սէնէսինտէն պէրու գումբանեանըն քէնտի միւշթէրիլէրինէ թէէտիյէ իթմիշ օլտուղը մէպալիղ 164172000 ֆրանգը կէչմիշ տըր:

Գումբանեանըն Շարգ միւֆէթթիչը ումումիսի Ա. ՀԻՐՄԻԶ

Գալաթա րըխթըմ իւզէրինտէ [Կէօրիւլեան էսկի եէրի]

Թիւրքիա իչիւն աճէնթը ումումիսի ԹԷՕՏՕՐ ՐԷԲԲԷՆ

ՄԷՄԱԼԻՔԸ ՃԱՀԱՆԷ ԻՉԻՒՆ ԵԷԿԵԱՆԷ ԱՃԷՆԹԷՍԻ

ԱՄԱՏԷՕ ՍԱԼՎԱԹԷՕՐ

NEW HOME

Բարիզ սէրկիսի ումումիսինտէ 1900տէ

Անվէրս (Պէլճիգա) սէրկիսի ումումիսինտէ 1894տէ

ՆԻՒՔ-ՀՕՄ Ալէլթէրլէ իճայը մէպակազլ մունթալէլ պուլունան գալլա ...

ՆԷՒ-ՀՕՄ Աֆիօն, Մէլիս, Իշէրի, Բերամօ ...

Ամէրիգանըն էն մէշհուր տիքիշ մաքինալարը՚ մէզքիւր սէրկիսի ումումիլէրտէ բէզպա պէթ գապուլ իթմէզ պիր մուվաֆֆագըյէթ գազանմըշ տըր:

Պու մաքինալար՚ գայէթ գուլլանըշլը սաատ, կիւզէլ, մէթին, չաբուգ վէ խաֆիֆ իշլէր օլուպ, հէր էվ իչիւն պիրէր տանէ խըլմէթլէրի թավսիյէ օլունըր:

Թաղրալարտան վուգու պուլաճագ սիբարիշ՚ տօղրուտան տօղրույա Պաղչէ Գարուսընտաքի խարէխանէմիզէ միւրաճաաթ օլունտուգտա, բէք գոլայ կէօնտէրիլիր:

Ֆամիլեալարա վէ էսնաֆա մախսուս չօրապ վէ ֆանէլա եափմագ իչիւն հէր նէվ էլ վէ այագ մաքինալարը պուլընտըղը կիպի, տէրզիլէր քէնտի ատամլըգ թարաֆընտան մէճճանէն վէրիլիր վէ թամիր իչիւն իւճրէթ իթէնմէզ: Կէրէք թօբտան վէ կէրէք բէրաքէնտէ օլարագ բէշինէն վէ եախօտ վէրէսիյէ վէ թագսիթլէ սաթըլմագտա տըր:

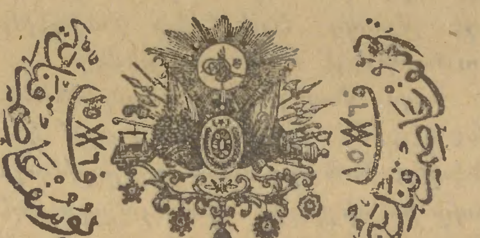

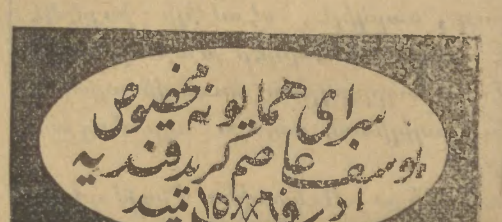

ԳԸՅԷԻ ՃԷՏՏԷԻ 3¹/₂ ԳԸՅԷԻ ՃԷՏՏԷԻ 4¹/₂

Սէրայը Հիւմայունը ճէնապը Միւլիւքիանէ իչիւն պալէատէքի արմա տամղալարըյլա պիլխասսա իմալ իթտիրէրէք պիտտէֆաաթ իճրա խտիլէն մուայէնէտէն «Թալգ» վէ «Թօբրագ» վէ «Եճզանի մուզլիրէ»տէն արի օլմաղլա պէրապէր, էմրազը ճիլտիյէյէ նաֆի վէ գատընլարըն սաչլարընըն մուհաֆազասընը թէէմին իթտիկի ճիհէթլէ, մինէլ գատիմ քէսպը իւլթիֆաթ իթմիչ օլան Կիրիտ-Գանտիա սապունլարընըն մահզա էհալի քիրամա պիր խըտմէթը միւթթէխիրէ օլմազ իւզրէ թէնզիլը ֆիյաթ իլէ գօգուլըրընըն գըյէսի 5¹/₂, վէ գօգուսըզլարընըն տախի 4 ղըչ. 10 բարա՚ չուվալ իլէ վէ բէչխնէն սէրայը Հիւմայունըն սապունճըպաշըսը Ասիմ Աղա Սթէմպօլտա 7 նումէրոլը մաղազայի աճիզանէմտէ ֆիւրուխթ օլունըրպ, վիլայէթը Շահանէ վէ սաիրէտէն վէրիլէճէք սիբարիշլար՚ մէսարիֆաթը զամմ իլէ իրսալ գըլընաճաղը իլան օլունըր:

75—27

ՈՒԷՍՏԸՐՆ

1851ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թագըմին օլունան գըյմէթլարըն մէճմուը	Ինկիլիզ լիրասը 6000000
Մէվճուտ ագչէ վէ համըլաթը սէնէվիյէ	» » 1250000
Թէէտիյէ օլունմըշ սէրմայէ	» » 410000

Բիրզանտա մասրուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալէման գումբանեալարընըն թէէտիյէ օլունմըշ սէրմայէսի 100000 Ինկիլիզ լիրասընտան ֆազլա տէյիլ տիր:

Թիւրքիա չիւպէսինին միւտիրը ումումիսի ԳԱՐՆԻԿ ԱԱՏՈՒՐԵԱՏՈՒՐ

Սթամպօլտա Պաղչէ Գարուսընտա Անամիատի խանընտա Ն. 20, 21, 22.

ԻԽԹԱՐ.—Շէհրիմիզին էն մաարուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալէման գումբանեալարընըն սէրմայէսի հասըլաթընա նիսպէթէն 100տէ 100 օլտուղը հալտէ Ուէսթըրնընքի 100տէ 125 տիր: Իչթէ պու հագիգաթ՚ Ուէսթըրն գումբանեասընըն քէնտի բաղիպլէրինէ նիսպէթէն թէէմինաթը ֆէվգէլատէյի հաիզ օլտուղընա պիր տէլիլ տիր:

ՎԷՆՍԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

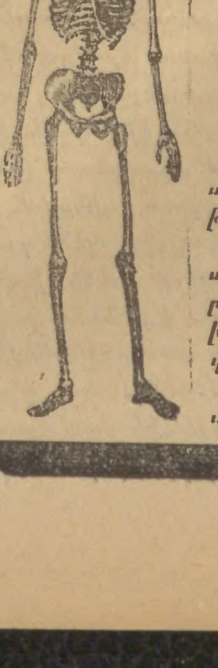

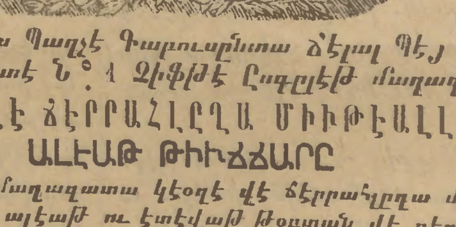

Սթամպօլտա Պաղչէ Գարուսընտա Ճէրալ Պէյ խանը իթթիսալինտէ Ն. 1 Զիֆթէ Րօգըլէթ մաղազասը.

ԿԷՕԶԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻՒԹԷԱԼԼԻԳ ԱԼԷԱԹ ԹԻՒՃԺԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահըլըղա միւթէալլիգ էնվաի ալէաթ ու էտէվաթ թօբտան վէ բէրաքէնտէ օլարագ ֆիւրուխթ օլունըր:

Էզճիւմլէ եումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն [գաուչուգտան] մամուլ մէվատտը միւխթէլիֆէ, գասըգ պաղլարը, էնվաի չիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա [պարօմէթր], միզան իւլ հարարէ [թէրմօմէթր] վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլընմագտա տըր:

Մ. Վէնսան Ֆօյաճեան՚ հէր նէվ սըպարիշաթ վէ թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրուհտէ խտէր: